

საერთო მანქანა

№24 (435) • 21 ივნისი, 2017 წ. • ოთხშაბათი • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღასი 1 ლარი

ბიძინა ივანიშვილის მტრებო, თქვენ რომ ჭკუა გქონდეთ, ივანიშვილის ცუდად ყოფნას კი არ უნდა ნატრობდეთ, მასზე უნდა ლოცულობდეთ, რადგან სწორედ მან გადაგარჩინათ ქართველი ხალხის რისხვისგან

რა ჭორებს ავრცელებს „თავისუფალი ზონა“ სასჯელაღსრულების დანესებულებაში პატიმარი ქალბატონის გარდაცვალების შესახებ?

თუ წარსულს მიუკერძოებლად არ შეაფასებ, ვერც ანმყოს ააშენებ და ვერც მომავალს დაგეგმავ

ვინ არის ქალბატონი ლეილა მუსტაფაევა და რა საიდუმლოს მალავს იგი?

პოლიტიკურ აჯაფსანდალში გარეული ვირის ტვინით მო-ჯადო-ებული საქართველო

როცა ხე კიბრია ანუ კიდევ ერთი შტრისი რასაუბლიკელი ცოლ-ქმრის საოჯახო პორტრეტისათვის

კოჭაბიტაცია კარგი სიტყვა მეგონა და თურმე ინტიმური კავშირი არ ყოფილა?

ტურისტები რომ ასეთ აფიორას შეეჯახება, საქართველოში მეორედ ჩამოვა?

ვინ არის ქალბატონი ლეილა მუსტაფაევა და რა საიდუმლოს მალავს იგი?

ქალბატონა ლეილა შესანიშნავად იცის, რომ მისი მეუღლე არავის გაუტაცია

აფგან მუსთარლის საქმესთან დაკავშირებით ლამის მთელი მსოფლიო, თავისი პარტიკულარული სახელმწიფო სტრუქტურების და ნაკლებად პარტიკულარული საერთაშორისო არასამთავრობოებით, ათასი ჯურის ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციებით საქართველოსკენ იშვებოდა და მას ჟურნალისტ აფგანის გატაცების ორგანიზებასა და თანამონაწილეობაში სდებდა ბრალს, თუმცა ჯერჯერობით ამის დამამტკიცებელი არანაირი საბუთი არ არსებობს და მთელი ეს ალი-აქოთი და ისტერიული წივილ-კივილი აზერბაიჯანული ციხიდან მუსთარლის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციას ეფუძნება – საღამო ხანი იყო. მეგობართან ერთად კაფეში ჩაიდავლიეთ. იქიდან გამოსულმა ლეილასთან, ჩემს მეუღლესთან, დავრეკე – სახლში მოვიდვარ და რაიმე ხომ არ გინდათ რომ წამოვიღო. მარკეტში შევედი და პური ვიყიდე. 4 ნომერი სამარშრუტო ტაქსის გაჩერებასთან ვიდექი. უცებ სამი მამაკაცი მომიახლოვდა. მტაცეს ხელი, მანქანაში ჩამტყენეს, თავზე ტომარა წამომაცვეს და გაურკვეველი მიმართულებით წამიყვანეს. გამტაცებლები ქართულად ლაპარაკობდნენ. რაღაც დროის შემდეგ სხვა მანქანაში გადასვეს. გამტაცებლების ახალი ჯგუფის წევრები აზერბაიჯანულად საუბრობდნენ...

აქ გავწყვიტოთ ბატონი აფგანის თხრობა, რადგან ამბები, რომლებიც ამის შემდეგ მის თავს დატრიალდა, უკვე აზერბაიჯანულ მხარეს ეხება. ქართველმა სამართალდამცველებმა დაკითხეს 200-მდე ადამიანი, რომლებიც იმ დროს, როცა აფგანის ვერსიით, მას ვიდაც-ვიდაცები მანქანაში ტყენდნენ, შემ-

თხვევის ადგილას იმყოფებოდნენ და, ჰოი, საოცრებავ, ამ ორასი კაციდან ერთიც არ აღმოჩნდა ისეთი, რომელიც ამ ინციდენტს შეესწრო.

აფგანი, სორტული აღნაგობის, ფიზიკურად საკმაოდ ძლიერი მამაკაცია და, უნდა ვივარაუდოთ, რომ როცა მას სამი უცნობი ადამიანი დაესხა თავს და მანქანაში ძალის გამოყენებით ჩასმა დაუპირა, ის აუცილებლად გასწევდა წინააღმდეგობას, არასაც ასევე აუცილებლად მოჰყვებოდა ხმაური, ყვირილი, აყალმაყალი, რაც ასევე აუცილებლად მიიტყვევდა გამკვლელ-გამომკვლელთა ყურადღებას.

ამ ორასი კაციდან, როგორც ვთქვით, არავის მსგავსი რამ არ უნახავს.

რა გამოდის? აფგანი, ეს ათლექუსი აღნაგობის, ჯირკვით ჩასხმული კაცი, ბატკანივით აიტატეს ხელში და ნარნარად ჩასვეს მანქანაში ისე, რომ აფგანს არც წინააღმდეგობა გაუწევია და არც არავისთვის უხშია საშუალებად – მიშველეთ, ვიდაც ბანდოტები მიტაცებენ და დამეხმარეთო.

კიდევ ერთი საყურადღებო გარემოება – ეს ამბავი საღამოს საათებში ხდება, როცა ჯერ კიდევ დღის სინათლეა და ქუჩაში უამრავი ადამიანი მიდი-მოდის.

თავი დაეანებოთ იმ ორას მოქალაქეს – დანარჩენი უამრავი ადამიანიდან ერთმა მაინც როგორ ვერ დაინახა, რომ დღისით-მზისით ქუჩაში ადამიანს იტაცებდნენ და თუნდაც ინკოგენიტოდ, ვთქვათ და ფეისბუკით, როგორ არ ამცნო საზოგადოებას – კი, ჩემი თვალით ვნახე ყველაფერი, რა და როგორ იყო, მაგრამ, რა ვქნა, მეშინია და ჩემს ვინაობას ვერ გავამჟღავნებო.

აი, ამის მოქმედი ერთი კაცი

მაინც რატომ არ გამოჩნდა ამდენი ხნის განმავლობაში?

იქნებ იმიტომ ვერ დაინახა ვერაფერი ვერაფერი, რომ დასანახი არც არაფერი ყოფილა და ის, რასაც ბატონი აფგანი ჰყვება, სიცრუეა?

– შემთხვევის ადგილას უამრავი ვიდეოკამერაა, რომლებიც აუცილებლად დააფიქსირებდნენ მომხდარს. ამოიღეთ კადრები და გაასაჯაროვეთო, – მოწოდებენ სამართალდამცავ ორგანიზაციებს.

კი, მაგრამ, რა უნდა გაასაჯაროვონ სამართალდამცავებმა, საიდან მოიტანონ აფგანის გატაცების ამსახველი კადრები, თუ გატაცება არ ყოფილა და, აქედან გამომდინარე, ასეთი კადრებიც ვერ იარსებებს.

რა ქნას ამ შემთხვევაში შსს-მ, პროკურატურამ, სუს-მა – „გატაცების“, სცენები დადგან და გადაიღონ, რომ მუსთარლის ფანების სურვილი როგორმე დააკმაყოფილონ და „დოკუმენტურად“ დაადასტურონ.

ჰო, მაგრამ მთავარი როლის შემსრულებელი საიდან მოიყვანონ – აფგანი ციხეში ზის და მისი ორეული საიდან გააჩინონ?

რაღაც უცნაური სურათი იკვეთება – რჩება შთაბეჭდილება, რომ აფგან მუსთარლის ქომაგებს, შინ თუ გარეთ, ასიმართლის დადგენა კი არ აინტერესებთ, არამედ სულ სხვა მიზანი ამოძრავებთ, კერძოდ, რაღაც არ უნდა დაუჯდეთ, იმიჯი შეუღალხონ საქართველოს და წარმოაჩინონ იგი, როგორც არადემოკრატიული, არასამართლო ქვეყანა, სადაც ადამიანებს დღისით, მზისით, იტაცებენ.

ვინ შეიძლება ამით დაინტერესებული იყოს?

ძალიან ბევრი ვინმე, მათ შორის კი ყველაზე მეტად საქართველოში არსებული ოპოზიცი-

ური პარტიები, განსაკუთრებით „ნაციონალური“ და მისი განაყარი პარტიები, რომლებმაც სახელი კი გადაირქვეს, მაგრამ რწმენით, იდეოლოგიით, მოწოდებით მაინც „ნაციონალურად“ დარჩნენ.

როგორც ირკვევა, მუსთარლის და მის ჯგუფს გამოჩენილი მშობა და ყონადობა აკავშირებთ ზემოთნახსენებულ პოლიტიკური ორგანიზაციების ლიდერთან, ამ მშობას კი, როგორც ამბობენ, ფრიად სერიოზული პოლიტიკური გეგმები უდევს საფუძვლად. როგორც ჩანს, რაღაც ძალებს ძალიან სურთ არაბული გაზაფხულის ანალოგიური აზერბაიჯანული გაზაფხული მოიყვანონ და ამისთვის საქართველოში გადმოფრენილ აზერბაიჯანულ „მერცხლებს“ აქტიურად იყენებენ.

აფგანი ერთ-ერთი ასეთი მერცხლათაგანია, რომელსაც მშობლიურ გალაშქარში ალბათ დიდხანს გამოკეტავენ.

***

საქართველოში მოღვაწე აზერბაიჯანული დიასპორის საქმეებში კარგად ჩახედული პირის ინფორმაციით, რომელმაც თავისი ვინაობის გამხელა არ ისურვა, აფგან მუსთარლი ჟურნალისტი არ არის და არც არასდროს ყოფილა.

– აფგანს ჟურნალისტიკასთან ისდა აკავშირებს, რომ ის ერთ დროს ცნობილი აზერბაიჯანელი ჟურნალისტის ხატაჯე ისმაილოვას პირადი დაცვის წევრი იყო, ახლა კი ჟურნალისტ ლეილა მუსტაფაევა მუსტაფაევა.

წერილები, რომლებიც აფგან მუსთარლის სახელით ქვეყნდება, სინამდვილეში ლეილა მუსტაფაევას კალამს ეკუთვნის, რომელიც ძალიან ნიჭიერი და გონიერი ქალბატონია და იმ ოპოზიციურ ჯგუფში, რომელიც პრეზიდენტ ალიევს უპირისპირდება, ერთ-ერთ წამყვან ფიგურას წარმოადგენს.

ამ ჯგუფში აფგანი უფრო ტექ-

ნიკურ და ფინანსურ საკითხებს კურირებს, საგამოძიებო ჟუსნალიტიკა კი, როგორც ვთქვით, ქალბატონი ლეილას პროფილია.

ხნელი ასახსნელი არ არიას, თუ რატომ აქვეყნებს ის წერილებს მეუღლის სახელით და რატომ ამჯობინებს ჩრდილში ყოფნას.

ებრძოლო პრეზიდენტ ალიევს და მის აშკარად ავტორიტარულ მმართველობას, ცხადია, დიდ რისკთან არის დაკავშირებული.

სწორედ ამიტომ გადაწყვიტა ფრიად კრიტიკული და მამხილებელი პუბლიკაციების გამო პასუხისმგებლობა აფგანს ეტვირთა და ამ ნაბიჯით მოსალოდნელი დარტყმები ქალბატონი ლეილასთვის აერიდებინათ.

ეს რომ არ გაეკეთებინათ, შეიძლებოდა დღეს აზერბაიჯანულ ციხეში აფგანი კი არა ლეილა მჯდარიყო...

უნდა ვივარაუდოთ, რომ ქალბატონმა ლეილამ ზუსტად იცოს მის მეუღლესთან დაკავშირებული საიდუმლოს ყველა დეტალი და ისიც იცის, რომ აფგანი იმ ავბედით საღამოს არავის გაუტაცია.

ამის თქმის საფუძველს გვაძლევს ლეილა მუსტაფაევას მიერ ერთ-ერთი ქართული ტელევიზიისთვის მიცემული ინტერვიუ, სადაც ის უცნაურ, ლოგიკას მოკლებულ პასუხებს იძლევა ჟურნალისტის კითხვაზე, თუ როდის განაცხადა მან ოფიციალურად მეუღლის გაუჩინარების ამბავი.

როგორც განსოვთ, კაფედან გამოსულმა აფგანმა საღამოს მეუღლეს დაურეკა, რომ სახლში მოდიოდა, მაგრამ მთელი ღამე არ მოსულა.

იმის ნაცვლად, რომ ქალბატონ ლეილას დაუყოვნებლივ აეტეხა განგაში მეუღლის დაკარგვის გამო, მან გაუჩინარებული მეუღლე მხოლოდ დილით მოისაკლისა.

ჟურნალისტის კითხვაზე, რატომ არ დაიწყო მან მეუღლის

„საერთო გაზეთი“
 გამომცემელი: შპს საგამომცემლო ცენტრი „საერთო სიტყვა“
 მის: თბილისი, ალფაშენაბლის 164;
 ტელ.: 2 34 28 97;
 E-mail: saertogazeti@yahoo.com
 რეგისტ. №202375349; შპს (სბც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციას არ ეთანხმებოდნენ რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეა პასუხისმგებელი ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი პირის ვალდებულებით. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება. იმპრინტის მფლობელი: თბილისი, ალფაშენაბლის 39 © 2017 წლის ავტორთა საერთაშორისო გაერთიანება

ძებნა დამის განმავლობაში, ქალბატონმა ლეილამ დაბნეული დიმილით უპასუხა: კარგა ხანს ველოდე, მაგრამ მედე ვიფიქრე, ალბათ მეგობრებთან შეიარა და ამიტომ შეაგვიანდა-მეთქი. ამასობაში კი დამეძინა.

ქალბატონო ლეილა, კაცმა დაგირეკათ და გარკვევით გითხრათ, რომ სახლში მოდიოდა. მეგობრებთან მივდივარ დროის სატარებლად და შემადგენლობა, ხომ არ უთქვამს, სახლში მოვიდვარო, გითხრათ და არ მოვიდა, თქვენ კი დაიძინეთ. კი მაგრამ რატომ არ შეგაშფოთათ იმ აზრმა, რომ სახლისკენ მომავალ თქვენს მეუღლეს, შეიძლება რაღაც უბედურება შემთხვევით ან მანქანა დაჯახებოდა, ან ვინმე დახვედროდა გზაში, ან, უბრალოდ, ცუდად გამხდარიყო და საავადმყოფოში წაყვანათ.

ნორმალურ ადამიანს ამგვარი ფიქრები აუცილებლად მიეძღვება და, შესაბამისად, ადეკვატურ ნაბიჯებსაც გადადგამდა – დაუყოვნებლივ დაიწყებდა დაკარგული ადამიანის ძებნას, თუმცა ქალბატონმა ლეილამ ეს არ გააკეთა.

რით შეიძლება ამის ახსნა? რით შეიძლება და იმით, რომ ქალბატონმა ლეილამ შესანიშნავად იცოდა, რომ მისი მეუღლე რაღაც მნიშვნელოვან საქმეზე მიდიოდა და შინ გვიანობამდე ვერ დაბრუნდებოდა.

ამიტომაც იყო ის შვიდად... გამოდის, რომ ის ვერსია, რომელიც აფგანის გატაცებას-

თან დაკავშირებით საზოგადოებას შესთავაზეს, ტყუილია?

დიდი ალბათობით ისე ჩანს, რომ ეს ყველაფერი მართლაც ტყუილია, ტყუილი, რომელიც მოსალოდნელი ექსტრემალური სიტუაციის გათვალისწინებით ან წინასწარ შეითხზა, ან შეითხზა მოგვიანებით, უკვე მომხდარი ფაქტის განვითარების და გადაფარვის მიზნით, მაშინ, როცა ცხადი გახდა, რომ აფგანი აზერბაიჯანელმა მესაზღვრეებმა დააკავეს.

***

– გიორგი კვირიკაშვილმა მუხთარლის მეუღლეს საქართველოს მოქალაქეობა რომ შესთავაზა, ეს კარგია, მაგრამ ეს არ არის საკმარისი – თვითონ მარგველაშვილი რატომ არ ანიჭებს აფგან მუხთარლის საქართველოს მოქალაქეობას? დიახ, მარგველაშვილმა აუცილებლად უნდა მიანიჭოს აზერბაიჯანელ მუხთარლის საქართველოს მოქალაქეობა! – კატეგორიული ტონით განაცხადა რესპუბლიკელმა დავით ბერძენიშვილმა.

ჯერ მეგონა, ხუმრობდა პატივცემული დავითი, მაგრამ ამ „ბრწყინვალე“ იდეას სათანადო არგუმენტები რომ მოაყოლა, დავრწმუნდი, სახუმაროდ რომ არ იყო საქმე.

მოქალაქეობის მინიჭება არ კმარა, თმაც ხომ არ გამოუცხადოთ მეზობელ აზერბაიჯანს, ბატონო დავით, რომ გმირი აფგანი დავიხსნათ?

ვფიქრობ, ისე აქვს აკრეფილი რესპუბლიკელ დავითს, რომ აზერბაიჯანისთვის ომის გამოცხადებაზე დაყოლიება მაინცდამაინც არ უნდა გაგვიჭირდეს.

თუმცა დასაძალებელი და დასაყოლიებელი, მე მეგონი, არც არაფერია – აფგანისთვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭება, ფაქტობრივად, აზერბაიჯანისთვის ომის გამოცხადებას არ ნიშნავს?

– შეიძლება სახელმწიფო ინტერესებს მუხთარლისთვის მოქალაქეობის მინიჭებით რაღაც ზიანი მიადგეს, მაგრამ არა უშავს, დემოკრატია უფრო მნიშვნელოვანია და უფრო მეტად ფასობსო, – დაგვირგვინა ბატონმა დავითმა თავისი გამოსვლა.

რა თქმა უნდა, ბატონო დავით, რა თქმა უნდა, დემოკრატია და ლიბერალური ღირებულებები მთავარი, თოვრმ ქართული სახელმწიფო წყალსაც წაუღია.

...წევრ ამ სტრიქონებს და გულწრფელად მივიჩნი: რამდენი ასეთი დავითი ჰყავს ამ ბედურულ საქართველოს, ზოგი დავითის

ბიძინა ივანიშვილის მტრებო, თქვენ რომ ჭკუა გქონდეთ, ივანიშვილის ცუდად ყოფნას კი არ უნდა ნატრობდეთ, მასზე უნდა ლოცულობდეთ, რადგან სწორედ მან გადაგარჩინათ ქართველი ხალხის რისხვისგან

„ჩემთვის გასაგებია ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლების სურვილი, მიაღწიონ სასურველ მიზანს და გამოიწვიონ დესტაბილიზაცია.

ჩემთვის გასაგებია, რომ მათ არ მოსწონთ დენდროლოგიური პარკი, ბლექსი არენა, ოპერის განახლებული შენობა და სხვა.

ჩემთვის გასაგებია, რომ ისინი ძალიან განიცდიან 2012 წლის არჩევნებში კრახს და ისიც გასაგებია, თუ რატომ არ მოსწონთ კოპაბიტაცია.

კოპაბიტაციის საზღვრებს მიღმა დარჩენილები, ორი დღეა ჩემს შესახებ ავრცელებენ ინფორმაციას, თითქოს მივიღე ინსულტი და უმძიმეს მდგომარეობაში მყოფი გადამიყვანეს გერმანიაში.

გადავცით ყველას, რომ ინსულტიანი პაციენტის ადგილიდან დამვრა არ შეიძლება და, ვურჩევ, ჩანასახშივე მკერადშობილი ჭორი „გაკეთილშობილონ“ როგორც უნდათ ისე.

მადლობა ქართველ ერს იმ დიდი სიყვარულისთვის, რაც ამ ცრუ ინფორმაციის გავრცელების შემდეგ გამოხატეს ჩემს მიმართ.

ბიძინა ივანიშვილი

ამ ჭორის გავრცელების შემდეგ ქართველმა ერმა მართლაც დიდი სიყვარული და სითბო გამოხატა ბიძინა ივანიშვილის მისამართით, თუმცა გამოჩნდნენ ისეთებიც, რომლებმაც ეს ბინძური ჭორი სიხარულით მიიღეს და მისი სიმართლედ გასაღება სცადეს.

სოციალური ქსელებით გავრცელებულ მათ „პოსტებს“ რომ

წაიკითხავ, გოცდები — საიდან ამდენი ბოლბა, ამდენი სიძულვილი, ამდენი სულმდაბლობა.

„ის ხალხი, ვინც ამ დეზინფორმაციას სიხარულით ავრცელებს, მხოლოდ ჩემს სიბრაულეს იმსახურებს, რადგან მათ არც დედის, არც მამის, არც შვილის და არც სამშობლოს სიყვარული იციან. ისინი საცოდავი ადამიანები არიან“, — თქვა ბერა ივანიშვილმა და არ შეიძლება მის სიტყვებს არ დაეთანხმო — ეს ადამიანები მართლაც საცოდავები არიან, თუმცა იმავე დროს ძალიან საშიშნი და სახიფათონი, რად-

საფუძვლიანი კვლევის საგანი უნდა გახდეს, რადგან სხვანაირად ვერასოდეს ვერ გავიგებთ სრულფასოვნად, ვინ იყვნენ და ვინ არიან ეს ადამიანები, რომლებმაც ამდენი ენით აღუწერელი ბოროტება ჩაიდინეს და როგორც მათი ბოლოდროინდელი პოსტებიდან და რეპლიკებიდან ირკვევა, ახლაც მზად არიან იგივე გაიმეორონ.

მტრებო, ვთქვით ზემოთ... საქართველო ის ქვეყანაა, სადაც მტრისადმი განსაკუთრებული დამოკიდებულება ჰქონდა.

იმ დაუწერელი ზნეობრივ-

მტრადაც არ უქნისხართ თქვენ ღმერთს, თქვე მართლა სულმდაბალო და ზნედაცემულო არსებებო. მით უმეტეს, ვერ ივარგებთ თქვენ ბიძინა ივანიშვილის მტრად, იმდენად პატარები და იმდენად უღირსები ხართ.

გან ისინი საზოგადოებას წამლავენ და შხამავენ ყველაზე საშიში „ბაქტერიოლოგიური“ სენით — სიძულვილით, სისასტიკით, დაუნდობლობით.

ღმერთმა ნუ ქნას და მათ რომ ძალაუფლება მისცე, ისინი ნახევარ საქართველოს ისე გაიდებენ ფეხქვეშ, თვალსაც არ დაახამხამებენ.

ისინი იქიდან, „ნაცმოძრაობის“ ცხრაწლიანი ბნელეთიდან არიან.

სამწუხაროა, რომ ამ ბნელეთის მოციქულების ნააკაცარს დღემდე არ დაესვა არა მხოლოდ პოლიტიკური და სამართლებრივი, არამედ წმინდა წყლის სამედიცინო დასკვნა.

დიახ, ეს ცხრაწლიანი პერიოდი, პირველყოფლისა, ფსიქიატრიების, ფსიქოლოგების, ფსიქოანალიტიკოსების ღრმა და

მორალური კოდექსის მიხედვით, ქართველი კაცი მტერზე საუბარს, მის გაკილვას და გალანძვას არ იკადრებდა, რადგან თვლიდა რომ, როგორც თვითონ, ისე მისი მტერიც, ღირსეული ადამიანი იყო და არა ვიღაც ბეჩავი და უღირსი გლახაკი.

თქვენ პათოლოგიური ზიზღი და სიძულვილი რომ არ გაძალადეთ, ბატონ ბიძინას კი არ უნდა მტრობდეთ და მის ცუდად ყოფნას კი არ უნდა ნატრობდეთ, მასზე უნდა ლოცულობდეთ, რადგან სწორედ მან გადაგარჩინათ თქვენს მიერ ძალიან გამწარებული და ძალიან შეურაცხყოფილი ქართველი ხალხის რისხვისგან, „თორუ ვნახავდი თქვენს ბუმბულს, გაშლილს, გაფანტულს ვეღადა“...

პანტანო ხარჩილაჰვა

როცა ხე კიბრია ანუ კიდევ ერთი შტრიხი რესპუბლიკელი სოლ-ქერის საოჯახო პორტრეტისათვის

„...რომელ პოლიტიკურ ძალებთან ვაპირებ თანამშრომლობას?“

პირველ რიგში მინდა ვახსენო რესპუბლიკური პარტია, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე გამოცდილი და მრავალ ბატალიებში გამობრძოლებული პარტია, პოლიტიკური ბიოგრაფიის დიდი სტაჟით, შესაშური ინტელექტუალური რესურსით და ნათლად გამოკვეთილი პოლიტიკური ლიდერებით. – განაცხადა 2011 წლის 12 ოქტომბერს ბიძინა ივანიშვილმა და ეს იყო მისი შეცდომა.

მაშინ, ცხელ გულზე, ეს შეცდომა მახვილ თვალს გამოეპარა. დრო იყო იმდენად – სხვა ვენებები ჭარბობდა, სხვა ტიპის განწყობა სუფევდა. რესპუბლიკელთა პირშავობის ამოსაცნობად საზოგადოებას და პოლიტიკურ წრეებს იმჟამად არ სცხელიდა და ამიტომაც შეცდა ივანიშვილი და შეცდა ხალხიც. სინამდვილე კი მოგვიანებით გამოიკვეთა.

საბედნიეროდ, ზემოხსენებული სტრიქონების ავტორს არც შეცდომის აღიარება უჭირს და არც მისი დანახვა – გამოსწორება. პოდა, გამოსწორა კიდეც... მან თვალნათლივ დაანახა საზოგადოებას მათი რეიტინგი, ადგილი და რეალური სახე.

რესპუბლიკელთა პირშავობის ეფექტი მარტივია, იდეა კი ყოფილ საპარლამენტო ოჯახურ წყვილს ეკუთვნის: მაგანი ბრიყვი ერის გულის მოსაფრინად, ერთის მხრივ, პოლიტიკოსის სპეციაკი ხელთათმანი უნდა მოიხდინო, ხოლო მეორეს მხრივ, პატრონსაც უნდა უღალატო და პატრონოწონობილიც გახდეს, რათა პროექტი – „ახლა მე მიმიშვით ბუხართან“ – ოცნებიდან რეალობად აქციოს.

წყალწაღებული ხავსს ეჭიდებოდაო – ხანგრძლივი და ძვირადღირებული დასვენების შემდეგ ცოლქმარი კვლავ გამოჩნდა პოლიტიკურ ასპარეზზე – უსუფაშვილი, მენტორული ტონით შეუდგა ხელისუფლებისა და საზოგადოების დამოძღვრას, ხოლო მისი მეუღლე, მისთვის ჩვეული პროვოკაციული ტერმინოლოგიით მანიპულირებას საშობლოს თემაზე (მათივე განსაზღვრებით, ისინი ნებისმიერ კომფორტულ ქვეყანას მიიჩნევენ საშობლოდ).

გამოტეხილად ვიტყვი: რესპუბლიკელების მიერ კანონი უხეშად და მიზანმიმართულად რომ დაირღვა, ამას ადვილად დაგამტკიცებ, ოღონდ ამისთვის დროის უკან გადახვევა მომიწევს.

2015 წელი – საქართველოს მერვე მოწვევის პარლამენტის პლენარული სხდომის ერთი სადავო კალენდარული დღე.

დეპუტატებმა კანონშემოქმედებითი რუტინის გარდა საკადრო სა-

კითხვებიც უნდა განიხილონ: ალასანიას კაცის მაგივრად სხვა კაცი უნდა ჩასვან ვიცე-სიკერის საგარეო დეპარტამენტში, რაც მთავარია, კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის წევრის სამ ვაკანტურ თანამდებობაზე ახალ კანდიდატებს უყარონ კენჭი.

სხდომა დაიწყო. ის საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ დავით უსუფაშვილმა გახსნა. მისი მეუღლე, ასევე პარლამენტარი და რესპუბლიკელი თინათინ ზიდაშვილი, ამ დროს დარბაზში არ ზის. იგი ამერიკის შეერთებულ შტატებში იმყოფება მივლინებით. რესპუბლიკელებმა ივანიშვილს, პრეზიდენტს, პრემიერ-მინისტრს, სხვა პოლიტიკურ ძალებს, საკუთარ უმრავლესობასა და, საერთოდ, ქვეყანას უნდა მოუგონ – მარეგულირებლის ერთ-ერთი წევრის პოსტზე თავისი კანდიდატი ძალის გამოყენებით გაიყვანონ.

საქმეს ის უფრო ართულებდა, რომ ზიდაშვილ-უსუფაშვილის ფავორიტი ამ თანამდებობისთვის შეუფერებელი იყო, კანონით გათვალისწინებულ არცერთ მოთხოვნას არ აკმაყოფილებდა. ნებისმიერი მამაცი დეპუტატი ნებისმიერ სხვა ქვეყანაში ამ კაცის არჩევას ხელს არ აუწევდა, მაგრამ რესპუბლიკელებს ასე უნდათ, ხოლო რაზან უნდათ, მაშასადამე მათი ხე კიბრია და გინდა ჭამე, გინდა ...

ეს იცის ზიდაშვილმა. ისიც იცის, რომ მათი ხელისუფლების შენარჩუნება-განმტკიცების გზა ჭიდაობა და ვაჭრობა, შანტაჟი და ხელეობის გადაგრეხვაა, სხვა რესურსი მათ არ გააჩნიათ, ეს 2016 წლის არჩევნებამაც დაადასტურა. ისინი ამისთვის მზადა არიან. კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის ჯერ კიდევ მაშინ დაადგა თვალი, როცა ივანიშვილის სიტყვების შემდეგ ფენიქსით აღსდგა ფერფლიდან და პარლამენტის კარი შეაღო. შეაღო და მახვილი თვალი მისვე მარეგულირებლისკენ გაექცა. ვიდრე მისი კოალიციური თანაგუნდელები პრეზერვატივებისა და პარლამენტში ჩონჩხ-ახალუხით სიარულის საკითხებზე დავობდნენ, ზიდაშვილმა გეში აიღო, ქვეყნის მართვისა და ხალხის დაზოგბირების ერთ-ერთი ბერკეტის ადგილსამყოფელს მიაგნო, ფრად სამართლიანობის აღდგენა აიფარა და თავმჯდომარე-მეუღლეს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის შემსწავლელი დროებითი საგამოძიებო კომისია გამოსტყუა, სათავეში ჩაუდგა და ნება-ნება შეჰყვა „ახლა მე მიმიშვით ბუხართან“ რესპუბლიკელების ცნობილი გეგმის განხორციელებას.

სწორედ ამ გეგმაში ჩაიწნა პროგრამა-მინიმუმი და პროგრამა-მაქსიმუმი. მინიმუმი ზიდაშვილის კომისიამ 2013 წელსვე შეასრულა – მარეგულირებლის იმჟამინდელი თავმჯდომარე, სხვათა შორის, ყოფილი რესპუბლიკელი, მაგრამ შემდგომ იგივე რესპუბლიკელების რისხვაში მოყოლილი კარლო კვიციანიშვილი გააიძლიერებინა, პროგრამა-მაქსიმუმისთვის პოლიგონი გაითავისუფლა, და აპა, ამ მაქსიმუმის დროც დადგა – 2015 წელს – როცა მარეგულირებლის მზის სინათლე, სიკვდილ-სიცოცხლის ფასად, მხოლოდ რესპუბლიკელმა კანდიდატმა უნდა დაინახოს.

უპირველესად იმით, რომ მერაბ ქათამაძე ყველა იმ საეტაპო მოთხოვნას არღვევს, რომელიც თავად ზიდაშვილ-უსუფაშვილის პარლამენტმა შეცვალა საკანონმდებლო ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე. კერძოდ, ზიდაშვილამდე ეპოქაში ეროვნული მარეგულირებელი კომისიის წევრობის კანდიდატი არ იყო შებოჭილი „მაუწყებლობის შესახებ“ კანონის მოთხოვნებით. არ იყო გამოკვეთილი არც სპეციალობის, არც საზოგადოებრივი ნდობისა და აღიარების აუცილებლობა, და არც მმართველ თანამდებობაზე მუშაობის სამწლიანი გამოცდილება. ეს მოთხოვნები 2013 წლის სექტემბერში ჩამატა კანონში ახალმა უმრავლესობამ და მე-9 მუხლის მე-9 პუნქტი ახლებურად ააუღერა.

იაღლიში მოუვიდა ცოლქმარს. რაღაც ვერ გათვალეს. ასეა თუ ისე, შეუსაბამობა სახეზეა. მათივე მიღებული საკანონმდებლო ცვლილებამ მათივე კანდიდატი ჩააყენა ჩოქბჯნში, თუმცა რესპუბლიკელების პრინციპი – ჩემი ხე კიბრია... – ძალაში დარჩა და პლენარულ სხდომაზე თვალნათლივ გამოჩნდა. ამ უკანონობას „აპრაყუბდა“ ასევე რესპუბლიკელების სტაჟიანი წევრი, იური-

დიული კომიტეტის თავმჯდომარე, „თემიდალ“ აღიარებული ვახტანგ ხმალაძე, რომლის ვიზირების გარეშე პლენარულ სხდომაზე ვერც ერთი საკითხი ვერ შემოვიდოდა. უფრო მეტიც, პრეზიდენტის ადმინისტრაციას ამ კონკრეტული აპლიკანტის დოკუმენტაცია კანონთან შეუსაბამობის გამო, არც უნდა მიეღო, არამცთუ პარლამენტში გადაეგზავნა განსახილველად. პრეზიდენტისა და უსუფაშვილ-ზიდაშვილის ტანდემის მიერ კანონის სინქრონული იგნორირება შემთხვევითი არ უნდა იყოს, ძალიან ჰგავს კლასიკურ კორუფციულ სქემას.

რესპუბლიკელების ფავორიტი, არც სპეციალობით შეესაბამებოდა კანონის მოთხოვნას და არც მმართველი თანამდებობა ეჭვარა ოდესმე. ამას ადასტურებს მისი ინდივიდუალური ბიოგრაფიული დოკუმენტი, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტს წარედგინა განსახილველად. რაც შეეხება საზოგადოებრივ ნდობასა და აღიარებას, აქ კრიტიკიკები მალევე ბუნდოვანია: თუ სანათესაოსა და ნაცნობ-მეგობრებში ტრიალი საზოგადოებრივ აღიარებას ნიშნავს, მაშინ ქათამაძის შემთხვევაში კამათი მეტ-ნაკლებად შესაძლებელია, ხოლო თუ საზოგადოებრივი ნდობა სანათესაო-ნაცნობ-მეგობრობის ჩარჩოებს სცდება და სხვა მასშტაბებს გულისხმობს, კერძოდ, საკანონმდებლო ორგანოს მდივნის გარემოს – ქათამაძის მეუღლე პარლამენტარ ლევან ბერძენიშვილის მდივანი იყო საკანონმდებლო ორგანოში, ლევან ბერძენიშვილი ევროპასთან ინტეგრაციის კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე იყო და იმავდროულად მირმეული რესპუბლიკელი. ქათამაძის მიერ წარდგენილი საბუთები შესაბამისმა პირებმა სათანადოდ კი არა, საერთოდ არ შეისწავლეს. ხელისუფლების შტოები – ზიდაშვილის ენით რომ ვთქვათ, კანონმდებლობის დარღვევის ფაქტებზე მიზანმიმართულად დადუმდნენ. ამ დღეს კიდევ ერთი შტოც – პარლამენტიც დადუმდება მიზანმიმართულად. საინტერესო ისაა, ამდენ საცერში როგორ არ გაიცხრილა ქათამაძის CV, როგორ არავინ მიაქცია კანონებთან შეუსაბამობას ყურადღება არც საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში და არც პრემიერ-მინისტრის კანცელარიაში. არის აქ რაღაც მისტიკურ-გონივრული ეჭვისმაგვარი.

ქათამაძის კანდიდატურა კომუნი-

კაციების ეროვნული კომისიის წევრობის პოსტზე „მაუწყებლობის შესახებ“ კანონის მე-11 მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტსაც არღვევს, რომელიც ლაღადებს: „...კომისიის წევრს ინტერესთა კონფლიქტი აქვს, თუ იმავდროულად არის... პოლიტიკური პარტიის წევრი“.

არადა არის ქათამაძე რესპუბლიკული პარტიის წევრი. თანაც ისეთი კი არა – რიგითი და რამე, არამედ ფიგურაა, პარტიაში „სტოლი“ მიჰყავს. ამას იგი თავისი პირით ამბობს. თანაც ვინმეს კი არ ეჭვორავება, არამედ ფურნალისტთან აქვს მუსაოფი გაბმული: „ჩემი დაკავება ჩემს პოლიტიკურ აქტივობასთანაა დაკავშირებული. ვარ რესპუბლიკური პარტიის ეროვნული კომიტეტის წევრი.“ – ასე აცხადებს იგი ფურნალისტთან გულახდილი საუბრის დროს 2010 წლის 28 იანვარს და მისი ეს თამამი სიტყვები ინტერნეტ-გამოცემებშია დაარქივებული. საქმისათვის, დაინტერესებულმა პირმა სისტემა Google-ში მიმართულებით გაააქტიუროს, რომ სტატუსაც ნახავს და ქათამაძის ფოტოსურათსაც, რომელიც ცივ ზამთარში, სიცვივშია გადაღებული. როგორც რესპუბლიკელების ერთ-ერთი „წაყვანა“ ფიგურა, იგი რესპუბლიკელების საინფორმაციო ყოველთვიური ბიულეტენის რედაქტორიც იყო, ამას „ვიკიპედიაც“ ადასტურებს: „რესპუბლიკელები“ – საქართველოს რესპუბლიკული პარტიის საინფორმაციო ბიულეტენი. გამოცემის 2008 წლის დეკემბრიდან. იბეჭდება ქართულ ენაზე. ბიულეტენის ტირაჟი 3000 ეგზემპლარია. რედაქციის წევრები არიან: ლევან ბერძენიშვილი, დავით ზურაბიშვილი, ფრიდონ საყვარელიძე, ივლიანე ხაინდრავა, მერაბ ქათამაძე (რედაქტორი).“

საინტერესო ფაქტია ისიც, რომ ქათამაძე სწორედ ამ პარტიული აქტივობების გამო დაიწუნეს 2013 წლის დეკემბერში, როცა მისი კანდიდატურას იხილავენ საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს წევრის ვაკანტურ თანამდებობაზე. მეურვეობის კანდიდატთა შესარჩევმა საზოგადოებრივმა კომისიამ, რომელიც 2013 წლის 11 დეკემბერს შეიქმნა და 10 დღე სწავლობდა კანდიდატთა ბიოგრაფიებს, პირდაპირ და დაუფარავად განაცხადა: „მერჩივის დროს ამოსავალი, ერთი მხრივ იყო ის, რაც ამ კანონით არის განსაზღვრული, თუ ვინ უნდა იყოს დამოუკიდებელი საბჭოს წევრი და მეორეს მხრივ ის პარამეტრი, რაც

თავად პარლამენტმა დაუშვა, როდესაც კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარის, კარლო კვიციანიშვილის საკითხს იხილა და – რომ თუკი პირი მონაწილეობდა რომელიმე პოლიტიკური ძალის მიტინგზე, შეხვედრაზე ან არჩევნებში, ეს პირები არ შეიძლება იყვნენ დამოუკიდებელი საბჭოს წევრები.”

ხიდაშელის კომისიამ კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარე კარლო კვიციანიშვილი შემდეგი ფორმულირებით გააიმპინქნა: კვიციანიშვილი ნაციონალურ მოძრაობასთან ასოცირდება, ამ პარტიის არაოფიციალური წარმომადგენელი იყო ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში და მარეგულირებელი უნდა მოიკვეთოსო. ხიდაშელის კომისიის დასკვნის მე-13 თავში „ინტერესთა კონფლიქტი მარეგულირებელ კომისიაში“ წერია: „მაუწყებლობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-6 პუნქტის თანახმად, კომისიის წევრი, ასევე ამ მუხლის მე-5 პუნქტით განსაზღვრული თანამდებობის პირი ვალდებულია წერილობითი ფორმით განაცხადოს ბოლო 5 წლის განმავლობაში მისი ან მისი ოჯახის წევრის ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ინტერესთა კონფლიქტის შესახებ.“ საგულისხმოა ისიც, რომ განცხადების შემდეგ შესაბამისმა პირებმა გულდასმით შეისწავლონ წარდგენილი საბუთები, მოახდინ-

რეტულად კი ელექტრონულ მედიაზე კონტროლი მომავალი პოლიტიკური გამარჯვების ერთ-ერთი საწინდარია. აქვს ამის გამოცდილება ხიდაშელს, იცის ეს რესპუბლიკურმა პარტიამაც. ამიტომაც არის აუცილებელი კომუნიკაციებში თავისი კაცის ჩანერგვა, მედიაზე კონტროლი და, თუ საჭირო გახდა, შანტაჟიც კი. ყოველივე ეს არის მძიმე ორთაბრძოლა. ორთაბრძოლა ყველასთან: ხელისუფლებასთან, საკუთარ უმრავლესობასთან, ყველგასულ უმცირესობასთან, სინდისთან, ნაშუსთან, სამართლიანობის აღდგენის იდეასთან; ეს არის ევროპულ ღირებულებებთან კეკლუცობა, რადაც უნდა დაჯდეს, შეეფერება თუ არა კანონის მოთხოვნას, რესპუბლიკელების ფაქტობრივად უნდა იმარჯვოს. დანარჩენი ტექნიკის საქმეა. თუ საჭირო გახდება, ვაჭრობაც მოსულა.

მოკლედ, ვახტანგ ზმაღალაძემ (იურიდიული კომიტეტის ვიზიტიზის გარეშე, როგორც ზემოთ უკვე აღვნიშნეთ, დოკუმენტი თავისით ვერ იხილავს პარლამენტის პლენარული სხდომის „შუქს“) და დანარჩენმა რესპუბლიკელებმა, პარლამენტის თავმჯდომარის თანამდებობის ბოროტად გამოყენებით პარლამენტს მიაღებინეს კანონის მრავალმხრივად დარღვევით კომისიის წევრად მერაბ ჭათამაძის არჩევის გადაწყვეტილება და კომუნიკაციების ეროვნული კომისია თავისი უპასუხისმგებლობით აქციეს არალეგიტიმურად.

ნონ სათანადო რეაგირება. მეორე მხრივ, გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ მაღალი ალბათობით საქართველოს პრეზიდენტი, ასევე პარლამენტი არ ფლობდა დეტალურ ინფორმაციას კონკურსანტების შესახებ ან პირიქით – აღმასრულებელი და საკანონმდებლო შტო მინიმუმარტულად დუმდა წლების განმავლობაში კანონმდებლობის დარღვევის ფაქტებზე.”

შეგახსენებთ, ეს მავანი მოკვდავის კაპრიზი კი არა, თვით ხიდაშელის სიტყვებია, რომელმაც კვიციანიშვილი შეიწირა.

კიდევ ერთი: ხიდაშელი თავის დასკვნაში აცხადებს, რომ მოკლებულია შესაძლებლობას, დამოუკიდებელი წყაროებით გადაამოწმოს კვიციანიშვილთან დაკავშირებული ფაქტები, მაგრამ, რასხან ხიდაშელი ამბობს, ეჭვობს და ვარაუდობს, მაშასადამე, მისი ხე კიბრია, კიბრი კი გინდა ჭამე, გინდა ... მოკლედ, კვიციანიშვილი პარტიასთან ასოცირების მოტივით გააიმპინქნეს.

ამაზე შეგვიძლია მხოლოდ მწარედ გავიცინოთ და ვთქვათ: „ის, რაც ეპატიება იუბიტერს, არ ეპატიება ზარს“.

კომუნიკაციებზე ზოგადად, კონკ-

შორს გაიხედეს – ეხლახანს დაფუძნეს ტელევიზია – კომისიამაც თავიანთი კაცი პყავთ.

არანაკლები წვლილი მიუძღვის ხიდაშელ-უსუფაშვილის ტანდემის საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოს ფორმირებასა და მისი თავმჯდომარის შერჩევაში; აქვე უნდა ითქვას, რომ აჭარის ტელევიზიის დირექტორად, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის შემსწავლელი დროებითი საგამომიებო კომისიის მდივანი, საიას იურიუსტი, და რაც მთავარია, მისადმი მორჩილების ნიშნით გამოჩეული, ნათია კაპანაძე გაამწესა.

აი, ვინ არიან რესპუბლიკელები, კიდევ ერთი შტრიხი პორტრეტისათვის:

„უფლებადამცველთა მანტიამოსხმული საბჭოური ყაიდის პოლიტიკური საქმოსნები.“

ამ ეტაპზე შემოვიფარგლებით „მისტერ და მისის სმიტების“ სატელეკომუნიკაციო სფეროსადმი დაინტერესებით. უნდა ითქვას, რომ, სამწუხაროდ, ამ კონკრეტულ სფეროში მათი მიზნები მიღწეულია. თუქცა მათი ინტერესები მრავალფეროვანია...

დავით ქავთარია

ბრიგოლ გაზნიამ: ნარკოლიბერალიზაციას ჯოგს უფრო მეტი სამკურნალო-სარეაბილიტაციო ცენტრი გაიხსნას

გვესაუბრება ადვოკატი, უფლებადამცველი, ადვოკატთა საერთაშორისო ობსერვატორიის ხელმძღვანელი, ბატონი ბრიგოლ გაზნიამ.

– ბატონო გრიგოლ, გააქტიურდა დისკუსიები ნარკოლიბერალიზაციასთან დაკავშირებით, პარლამენტი კანონპროექტს ამზადებს. როგორც უფლებადამცველი, რას ფიქრობთ, ნარკოლიბერალიზაცია რას მოუტანს ჩვენს საზოგადოებას?

– ნარკოლიბერალიზაციის მომხრეები – „გირი“ იქნება თუ ვინც გინდა იყოს და რა სარჩულითაც უნდა ფუთავდეს ამ ინიციატივას, ყველანი არიან ერის გენოფონდის მოსპობის მომხრე და საბოლოა უწყობენ ქვეყნის მოსახლეობას, ახალგაზრდობას, საქართველოს მომავალს, რადგან სწორედ ახალგაზრდები წარმოადგენენ, ნარკოლიბერალიზაციის პირობებში რისკ-ფაქტორებს.

ოპოზიციის ზეწოლით, არასამთავრობო ორგანიზაციების ჩასაფრებული პოლიტიკით და ვინ იცის, კიდევ ვისი ზეწოლით, ხელისუფლება აცხადებს, რომ საკითხს დასვამს ყველა სახის ნარკოტიკის ლიბერალიზაციასთან დაკავშირებით.

მიმაჩნია, რომ ეს დამლუპველი იქნება საზოგადოებისთვის.

დღეს საქართველოში, დაახლოებით, 50 000 ადრინჯული ნარკოდამოკიდებულია, ეს რიცხვი რომ 100–150 000-მდე გაიზარდოს, ამის რეალური რისკები არსებობს. ხელისუფლება კი ორ ცეცხლსშუა იწვის – ვალდებულია აქვს აღებული, გადადგას ნაბიჯები ნარკოლიბერალიზაციისკენ.

პირადად მე ნარკოლიბერალიზაციის მომხრეთა რიგებში გახლავართ, რადგან მიმაჩნია, რომ ნარკომანი ციხეში არ სწორდება. ციხე, ამ შემთხვევაში, ალბათ, არის პრევენცია, რომ სხვა მოერიდოს ნარკოტიკის მოხმარებას თავისუფლების აღკვეთის შიშით, მაგრამ, ჩემი აზრით, თუ მაინცდამაინც ნარკომომხმარებლისთვის ლიბერალური კანონი უნდა მივიღოთ, პირველ

რიგში, ზუსტად უნდა აღვრიცხოთ, რამდენი ნარკოდამოკიდებული გვყავს ქვეყანაში და მათი განკურნების ღონისძიებები დაეხსნათ. სასურველია, ჯერ სარეაბილიტაციო ცენტრების რაოდენობა გაიზარდოს.

როგორც ხელისუფლება აღნიშნავს, სარეაბილიტაციო ცენტრების რაოდენობის გაზრდა დიდ ხარჯებთან არის დაკავშირებული. მაშინ, ალბათ, უფრო უპრიანი იქნება, თუ ადრინჯვაზე მყოფ ნარკოდამოკიდებულებისთვის ემკურნალოთ ხარისხიანად და მხოლოდ ამის შემდეგ მომხდარიყო ნარკოლიბერალიზაციის მიმართულებით ნაბიჯების გადადგმა. სხვაგვარად გამოდის, რომ ნარკომომხმარებელთა რიცხვი გაიზარდება და სარეაბილიტაციო ცენტრები ვეღარ შეძლებენ პაციენტთა ხარისხიან, შედეგზე ორიენტირებულ მომსახურებას.

ვინც ამჟამად მოქმედ კანონმდებლობას იცნობს, ვერაფერს დამარწმუნებს იმაში, რომ ნარკომანები, რომლებიც მსუბუქ თუ მძიმე ნარკოტიკულ საშუალებებს იყენებენ, კანონმორჩილი მოქალაქეები არიან. არა, ბატონებო, ისინი გახლავან პოტენციური გამსაღებლები, პოტენციური კრიმინალები. გასაღება, ცხადია, მხოლოდ ფულზე გაყიდვას არ გულისხმობს. ნარკომანი უწილადებს ხოლმე ნარკოტიკულ საშუალებას სხვას...

ნარკოტიკის შექმნისთვის ბევრი ახალგაზრდა სჩადის დანაშაულს, რათა ძვირადღირებული ნარკოტიკის შესაძენად თანხა იმოვოს და სხვ. ნარკოტიკდენციის მომხრე გარკვეული კატეგორია უფუჭებს მომავალს ახალგაზრდებს, ვისაც ითრევენ ნარკოტაობში. ახალგაზრდობამ უნდა გააცნობიეროს, რომ მათი გავლენის ქვეშ მოქცევით ესპობათ საშუალება ცხოვრების

სეულ განვითარებაში, კარიერულ წინსვლაში. აუცილებელია, სახელმწიფო ზრუნავდეს ახალგაზრდებზე და არა ერთჯერადი სატელევიზიო აგიტაციით აწვიდინენ ინფორმაციას ნარკოტიკების მავნებლობის შესახებ, ასევე უნდა მიმდინარეობდეს აგიტაცია სკოლებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში.

ახალგაზრდობამ უნდა გააცნობიეროს, ნარკოდამოკიდებულების რისკებით რა საფრთხის ქვეშ შეიძლება დადგნენ, იღუპავენ თავს, ისპობენ ჯანმრთელი გავითარებისა და ქვეყნისათვის წესიერი მოქალაქის პერსპექტივას.

რა ქნას ხელისუფლებამ? – ნარკოლიბერალიზაციის კანონი რომ მიიღოს და თან საზოგადოების კონტროლის სადავეები არ გაექცეს? თქვა კიდევაც არჩილ თალაკვაძემ – ხელისუფლების ლოიალურ დამოკიდებულებას ნარკოდილერები ბოროტად იყენებენო. სიტუაცია იქითკენ მიდის, რომ ხელისუფლებას, უნდა თუ არა, მოუწევს ბრძოლის გაძლიერება ნარკომომხმარებლების წინააღმდეგ.

მარიხუანის ლეგალიზაციამ პაპუაშვილის დროს უბიძგა საკონსტიტუციო სასამართლოს, როდესაც 50–60 გრ მარიხუანის დეკრიმინალიზაცია მოხდა, მანამდე თავისუფლების აღკვეთა ექვესიდან ათ წლამდე იყო 50–70 გრ მარიხუანის ფლობაზე. კანონი მკაცრი იყო.

მე როგორც უფლებადამცველი, ყოველგვარ მაღაღობას ვემიჯნები, არავისი დასჯა არ მსურს, მაგრამ ხელისუფლებამ არ უნდა დაუშვას ყველა სახის ნარკოტიკული საშუალებების დეკრიმინალიზაცია.

– ანუ კატეგორიულად უნდა დაიფოს?

– „თეთრი ხმაურის“ მესვეურები ამბობენ, რომ ყველა სახის ნარკოტიკზე გამოცხადდეს ლიბერალიზაცია. მე მიმაჩნია, მძიმე ნარკოტიკის ლიბერალიზაცია არ უნდა მოხდეს და კატეგორიულად გათვალისწინებული უნდა იყოს.

ამასთანავე, ახლავე უნდა დაიწყოთ სამკურნალო-სარეაბილიტაციო ცენტრების გახსნის სამუშაოები, რაც, გარკვეულ ხარჯებთან არის დაკავშირებული, მაგრამ, რას ვიზამთ, ამ პრობლემას ვერ გავექცევით.

ირანდა კალანდაძე 593 56 11 18

გიორგი ბურჯანაძე:

ტურიზმი როგორ ასეთ აფიორას შეეჯახება, საქართველოში მეორედ ჩამოვა?

ამინდის ჭირვეულობის მიუხედავად, საქართველოში უკვე გაცხოველებული ტურისტული სეზონია, რაც ტურისტულ ზონებში პროდუქტების ფასებსაც შეეცო და მომხმარებლის ჯიბესაც.

ტურიზმი ქართული ეკონომიკის ერთ-ერთი პრიორიტული დარგია და მისი წილი ქვეყნის შიდა პროდუქტში 6%-დან 7%-მდე მერყეობს, რაც ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი შემოსავალია. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა საერთაშორისო ტურიზმს, რადგან ეს საერთაშორისო ვალუტის შემოდინების მნიშვნელოვანი წყაროა და ეროვნულ ვალუტას გაუფასურებისგან იცავს.

ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაციის მიერ გამოქვეყნებული ანგარიშის მიხედვით, 2016 წლის მანძილზე ტურიზმზე საქართველოს მთლიანი შიდა პროდუქტის 7.3% მოდიოდა, როცა წინა წლების მაჩვენებელი 6.6% გახლდათ. ეროვნული ბანკის გათვლებით, საქართველოში ვიზიტად მყოფმა ტურისტებმა 2016 წლის პირველ სამ კვარტალში 1.68 მილიარდი დოლარი დახარჯეს, რაც წინა წლის მონაცემებს 11%-ით აღემატება. საქართველოს მონახულების მსურველთა მატების ტენდენციის მიუხედავად, ბოლო წლების მონაცემები 2007-2013 წლის მაჩვენებლებს მაინც ჩამორჩება, რისი მიზეზიც 2014 წელს დაწესებული სავიზო რეგულაციები გახდა.

არსებობს ერთი მიზეზი, რომელმაც შესაძლოა, უმრავლეს შემთხვევაში საქართველოში სტუმრობის სურვილი სამუდამოდ დაუკარგოს ვინ და რა მეთოდებით მარცხავს საქართველოში ჩამოსულ ტურისტებს და რატომ მოიკლო მეზობელი თურქეთიდან ვიზიტორთა რაოდენობამ? ამ და სხვა თემებზე „ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა ანტიკორუფციული კავშირის“ თავმჯდომარე გიორგი ბურჯანაძე გვესაუბრა:

– მოგეხსენებათ, რომ ტუ-

რიზმი ჩვენი ქვეყნის პრიორიტული დარგია და ეროვნული ვალუტის სიმყარეც გარკვეულწილად, უცხოეთიდან შემოსული ვიზიტორების რაოდენობაზე დამოკიდებულია. ამიტომ მინდა იმ პრობლემებზე გაიხილოთ, რომელიც შეიძლება, ქვეყანაში ტურისტული ნაკადის შემოდინებისთვის შემაფერხებელ ფაქტორად იქცეს. როგორც იცით, ტურისტული სეზონი ძალას იკრფის და ტურისტების პრობლემებთან დაკავშირებული ინფორმაციით ხშირად გვიკავშირდებიან. დაახლოებით, სამი კვირის წინ მივიღე ინფორმაცია, რომ საქართველოში სტუმრად მყოფ ინდუსს „რედისონის“ მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარე დამის კლუბში ერთ ბოთლ შამპანურში 5000 დოლარი გამოსძალეს. გვაქვს ფაქტები, რომ დამის ბარში შესულ ევროპელ სტუმარს ჭიქა მარტინში, რომლის ფასი გერმანიაში მაქსიმუმ 200 ევროა, ჩვენთან 2000 ევრო და მეტი მოთხოვეს.

– დამის კლუბებში ადგილობრივებისა და ტურისტებისთვის განსხვავებული ფასებია?

– სწორედ ასეა. საქმე ის გახლავთ, რომ ნებისმიერი მსგავსი ტიპის დაწესებულებაში მენიუს რამდენიმე ვარიანტი აქვთ და კლიენტს ეროვნების, სიმწვანე-სიფხიზლის, ფულიანობის თუ უფულობის მიხედვით ურჩევენ. ჩვენამდე მოვიდა ინფორმაცია, რომ თავისუფლების მოედანზე მდებარე დამის კლუბში დანაშაული მოხდა. სიტუაციის გასარკვევად ადგილზე მივედი და დაწესებულების ხელმძღვანელის კაბინეტში საკუთარი თვალთ ვნახე მენიუს რამდენიმე ვარიანტი. ადგილობრივებისთვის განკუთვნილი მენიუში ჭიქა არაფი 15 ლარი ღირდა, ტურისტისთვის განკუთვნილ მენიუში 150 ლარი, არ ვიცი, მესამე ვარიანტი ფულიანი კლიენტებისთვის იყო თუ მთვრანებისთვის (მაინც ვერ გაიგებენო), მაგრამ იგივე სასმელის ფასი აქ უკვე ათასებს ცდებოდა. მეორე

მაგალითს გეტყვით. ქართველი ქალბატონი, რომელიც თარჯიმნად მუშაობს, რუსთაველზე მდებარე ერთ-ერთ რესტორანში სასადილოდ შევიდა. მიერთვა ჩიხრთმა სალათთან ერთად, გადაიხდა 45 ლარი და გამოვიდა. მეორე დღეს, იგივე ქალბატონი, იგივე დაწესებულებაში, უცხოელ სტუმრებთან ერთად მივიდა და ზუსტად იგივე კერძი სამ პერსონაზე შეუკვეთა. იცით, რამდენი გადაიხდევინეს? ზუსტად 250 ლარი! როცა გაპროტესტა, გუშინ ეს ჩიხრთმა და სალათი 45 ლარი ღირდა და დღეს რამ გააძვირაო, რესტორნის დირექტორმა ძალიან მშვიდად უპასუხა – თქვენ ქართველი ხართ და ისინი ჩამოსულები არიანო.

– სამაგალითო „სტუმართმოყვარეობა“? საინტერესოა, დამის ბარების და რესტორნების დირექტორებს ადამიანების დახარისხების უფლება ვინ მისცა?

– თუ დაწესებულება ქეითარს ამოართვამს, ჩათვალეთ, რომ კანონთან მართალია, ვინაიდან სახელმწიფოს გადასახადს უხდის

და თავის ჩიხრთმას თუ უნდა, 3000 დოლარად გაყიდოს, თუმცა ასეთი მიდგომა აშკარად ლახავს ტურისტის უფლებებს და ერთგვარი საბოტაჟის ნიშნებიც ახლავს. ამასთან, მომხმარებლის მოტყუების უფლება არავის აქვს და ამაზე შეიძლება სისხლის სამართლის საქმე აღიძრას. ასე, რომ როცა პრემიერი დამის კლუბებში გაჩაღებულ პროსტიტუციაზე საუბრობს, მინდა ვუთხრა, რომ სამწუხაროდ, პრობლემა უფრო ფართო და მრავალმხრივია. სხვათაშორის, ბევრი უცხოელი ტურისტი აპროტესტებს არაადექვატურ ფასებს და დაწესებულების დაცვის სამსახურსა და უცხოელებს შორის ხელჩართული დაპირისპირებები ხდება. ერთ-ერთი ასეთი ინციდენტის შემდეგ, ინდოელი მოქალაქეები სამხარაულის ექსპერტების ბიუროში გადაიყვანეს. მათ სხეულის მძიმე დაზიანებები დაუდგინდათ, რაზეც სისხლის სამართლის საქმეც აღიძრა. როცა ასეთი „სანაქებო“ სტუმარმასპინძლობის შემდეგ, მაღალი ტრიბუნლიდან ტურისტებს საქართველოში ვეპატივებით,

ცოტა უხერხულია. ტურისტი რომ ათის დღის სამყოფ თანხას ერთ საათში დახარჯავს და ასეთ აფიორას შეეჯახება, საქართველოში მეორედ ჩამოვა? ასეთმა დაწესებულებებმა განსაკუთრებით საინტერესო სტრატეგია მუსულმანური ქვეყნებიდან ჩამოსულებთან შეიმუშავეს. როგორც იცით, სხვა მუსულმანების მსგავსად, თურქებს რწმენა გასართობ დაწესებულებებში სიარულს და ალკოჰოლის სმას უკრძალავს, მაგრამ მეზობლად არის ქვეყანა, სადაც შეიძლება ისე გაერთო, რომ ოჯახმა და ახლობლებმა ვერაფერი გაიგონ. რამდენიმე წლის წინ, მონიტორინგი ჩავატარეთ და დავადგინეთ, რომ ყოველ დამე თურქეთიდან აჭარაში დაახლოებით 500 ადამიანი შემოდიოდა და იმავე დამეს უკან ბრუნდებოდა. ჩამოსულთა 99,9% მამაკაცები

ათმაგდება! შარშან, სარფში 30 თეთრიან წყალში 2.50 ლ. გადავიხადე.

– 30 და 50 თეთრის ღირებულების სასმელი წყალი თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ტერიტორიაზეც 2.50 ლარამდე ღირს.

– აეროპორტში ხაჭაპური 15 და 20 ლარი ღირს, ფინჯანი ყავა 5 ლარი, სიგარეტი გარეთ რომ 3-4 ლარია, აეროპორტში 5-7 დოლარი ღირს. რა გასაკვირია? აეროპორტი თურქული კომპანიისა და იმ ფასებს აწესებს, რაც მას აწევს. ამიტომ ვამბობ, რომ ასეთ საკითხებს რაღაც კონკრეტული სამსახური უნდა აკონტროლებდეს. არ ვიცი, ჩვენს კანონმდებლებს სიტყვა პრიორიტეტი როგორ ესმით, მაგრამ ხშირად ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანესი საკითხების ნაცვლად, ისეთ თემებზე მსჯელობენ, რომ სასაცილოა თუ სატირალი, ვერ გამოგია. ჩვენი ორგანიზაცია წლებია, ამ საკითხებზე მუშაობს და მშვენივრად ვიცით, რომ შეუძლებელია, მხოლოდ ვიდაცის კეთილსინდისიერებაზე ვიფხვან. ასეთი პრობლემები მხოლოდ კანონმდებლობით გვარდება. კვლევაში, რომელსაც ვაწარმოებთ, ვცდილობთ საეჭროები და დიპლომატიური კორპუსი ჩავართოთ, ჩვენი ქვეყნის საგარეო საქმეთა სამინისტროშიც გვექონდა შეხვედრა. თქვენეი გაზეთის საშუალებით ვგვლას, ვინც ასეთ აფიორულ სქემაში მოხვედრილა, ვთხოვ, მოგვმართონ, რომ არაკეთილსინდისიერად მომუშავე ობიექტების იდენტიფიცირება და ადამიანების ინფორმირება მოვახდინოთ. იქნებ ხელისუფლებამ, ქალაქის მერიამ და შესაბამისმა სამსახურებმა ამ პრობლემას ყურადღება მიაქციონ. გააკონტროლონ, ზღვარი დააწესონ, რაღაც მექანიზმები შექმნან, რომ ტურისტებს ყაჩაღებად და წამგლეჯებად არ გაეაცნოთ თავი. ბოლოს და ბოლოს, ის მაინც გახდეს აუცილებელი, რომ ასეთ დაწესებულებებში, ყველა მაგიდასთან ერთადერთი, ორენოვანი ან ხუთენოვანი მენიუ იდოს? ის რაც დღეს ხდება, არ ტურიზმს გაავითარებს და არც ქვეყნის წინსვლას წაადგება.

60ლი თორღია
571 35 36 88

რა ჭორებს ავრცელებს „თავისუფალი ზონა“ სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში პატიმარი ქალბატონის გარდაცვალების შესახებ?

ღია ჭანტურია ერთადერთი ქალბატონია, რომელიც „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ სასჯელაღსრულების დაწესებულებაში გარდაიცვალა, მაგრამ გარდაიცვალა არა დაწესებულების მუშაკთა უყურადღებობით, არამედ ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ

ცოტა ხნის წინ სააკაშვილის ყურმოჭრილმა სააგენტომ, რომლის წევრებიც ხან ბათუმში ცდილობენ ცეცხლის დანთებას, ხან თბილისში და ხან კიდევ სად, გაავრცელეს ინფორმაცია:

„11 ივნისს, სასჯელაღსრულების N5 (ქალთა) სპეციალურ დაწესებულებაში მსჯავრდებულ ღია ჭანტურია სისხლდენის შედეგად გარდაიცვალა, მას სასჯელი რამდენიმე დღეში ეწურებოდა. გარდაცვალებამდე ღია ჭანტურია რამდენიმე თვის განმავლობაში ციხის ადმინისტრაციას თხოვდა, რომ მიექციათ ელემენტარული ყურადღება და ჩაეტარებინათ მკურნალობის კურსი, თუმცა უშედეგოდ, (სავარაუდოდ იმ მოტივით რომ მსჯავრდებული ეკუთვნოდა ე.წ. უპატრონო პატიმართა კატეგორიას).

გარდაცვალებამდე ერთი კვირით ადრე, მას გახშირებული სისხლდენა დაეწყო, მისი საკანი სისხლის გუბებში აივსო, სასიკვდილოდ განწირულმა, ბოლოჯერ მიმართა ადმინისტრაციას და ექიმებს, რომ სისხლისგან იცლებოდა, მისი ჯანმრთელობის მდგომარეობა უკიდურესად მძიმე იყო და მოითხოვდა სამკურნალო დაწესებულებაში გადაყვანას, გარდაცვალებამდე ოთხი დღით ადრე, დაწესებულების ექიმი და ადმინისტრაცია იძულებული გახდა მიემართა N18 სამკურნალო დაწესებულებისთვის, მსჯავრდებულმა საავადმყოფოდანაც უარი მიიღო, იმ მოტივით, რომ ადგილი არ ჰქონდა და ორშაბათამდე მოეთმინა (კანონის შესაბამისად უმწეო მდგომარეობაში მყოფის გადაყვანა უნდა მოხდეს ქალაქის სხვა სამკურნალო დაწესებულებაში). სამწუხაროდ, ღია ჭანტურიას ორგანიზმმა ორშაბათამდე ვერ გაძლო და სისხლისგან დაიცლილი, საკანში, კვირას, გარდაცვალებული დახვდათ... მსჯავრდებულების გამოცემით სასჯელაღსრულების სამკურნალო დაწესებულებაში პატიმ-

რები ხვდებიან მხოლოდ და მხოლოდ ე.წ. მაყურებლის მითითებითა და დავალებით“, — „თავისუფალი ზონის“ მიერ გავრცელებულ ამ წერილში სიმართლე მხოლოდ ის არის, რომ ღია ჭანტურია გარდაიცვალა. ჭანტურია სწორედ წინა ხელისუფლებამ აქცია უკიდურეს გაჭირვებულ ადამიანად და იმ პერიოდში იხდიდა ორჯერ სასჯელს ქურდობისათვის. პირადად მაქვს მოსმენილი როგორ წყველიდა მიხეილ სააკაშვილს და მის ხროვას უამრავი ადამიანის გაუბედურების და უსახლკაროდ დატოვებისთვის. მესამედ ჭანტურია იმიტომ დააკავეს, რომ პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლებულს წასასვლელიც აღარსად ჰქონდა. მას, ოჯახში მისასვლელი გზა სამუდამოდ დაკეტილი დახვდა და ხშირ შემთხვევაში თავშესაფარში ათენებდა და მეს. არ დადიოდა პრობაციაშიც და სწორედ ამიტომ შეაბრუნეს ციხეში დარჩენილი პირობითი სასჯელის მოსახდელად.

სხვათა შორის წინა სასჯელის მოხდის პერიოდში ღია ეტლით გადაადგილდებოდა და სამედიცინო პერსონალთან გარკვეული პრეტენზიებიც ქონდა. 2010- წლის დეკემბერში, ქალთა კოლონია მატროსოვიდან რუსთავეში გადავიდა ჯერ კიდევ დაუსრულებელ, სველ შენობაში, სადაც კანალიზაციის მილები შემდეგ გაიყვანეს და ონკანშიც სამინელი წყალი მოდიოდა. ქალ-პატიმრებს ბეტონის იატაკზე, ფორმალდეჰიდით გაჯერებულ საკნებში აცხოვრებდნენ ისეთ პირობებში სადაც კარგი ფერმერი საქონელსაც არ შეუშვებდა. როგორც ჩემთვის იქ მყოფი პატიმრებისგანაც ცნობილი, ახალი ადმინისტრაცია მაქსიმალურად ცდილობს მშენებლების „შეცდომები“ გამოასწოროს და მსჯავრდებულებს ნორმალური ყოფის საშუალება მისცეს...

ცხადია, ნაცანახლეულები, რომლებიც ყველა ბინძური ხერხის გამოყენებით ცდილობენ დეზინფორმაცია გაავრცელონ, სა-

ზოგადოება შეცდომაში შეიყვანონ და თეთრი შავად წარმოაჩინონ. არ მოსწონთ ის პროგრესი რომელიც აშკარად შეიმჩნევა და მსჯავრდებულებს ადამიანურ პირობებში სასჯელის მოხდის საშუალებას აძლევს. კერძოდ დღეს მსჯავრდებულებს რომლებიც სამეურნეო მომსახურების ბაზაში ირიცხებიან, კრიცხვებით ხელფასი 160 ლარის ოდენობით. ქალთა კოლონიაში გახსნილია სამკერვალო, სადაც დასაქმებულები არიან მსჯავრდებულები, რატიქმუნდა, შესაბამისი ანაზღაურებით. თუ ავადმყოფ მსჯავრდებულებს ადრე, ექიმ-კონსულტანტთან მიღებაზე, თვეობით უწევდათ ცდა ეხლა ოპერატიულად წყდება საკითხი. ცე ჰეპატიტის მკურნალობა, დღეს ყველა მსჯავრდებულისთვის ხელმისაწვდომია. მოქმედებს ნარკო და ალკოჰოლდამოკიდებულების პროგრამა. ასევე, თუ ბრალდებული ეგრეთწოდებულ „ლომკაში“ ხვდება დაწესებულებაში, იგი შესაბამის დაწესებულებაში გადაყავთ სამკურნალოდ. კიდევ უამრავი სასიკეთო ცვლილებაა სასჯელაღსრულებაში რომელიც რასაკვირველია ნაცხროვას აღიზიანებს. თუმცა ციხე-კოლონია არ არის ადგილი სადაც, ყოფნა საუკეთესო პირობებშიც კი ვინმესთვის სასურველი იყოს...

პატიმარს, რომელიც ხშირად მიკავშირდება, ღია ჭანტურიაზე „თავისუფალი ზონის“ მიერ გამოქვეყნებული წერილი წაუკეთხე და კომენტარი ვთხოვე რომელსაც სიტყვა-სიტყვით გთავაზობთ — „ღია, სამედიცინო ნაწილში, ექიმების მეთვალყურეობის ქვეშ იყო განთავსებული. არანაირი სისხლისდენა არ ჰქონია. ასორმოცდაათ კილოგრამამდე იწონიდა და გადაადგილებაც წინა „სროკიდან“ უჭირდა, შეწუხებული იყო, რომ გათავისუფლების შემდეგ არსად წასასვლელი არ ჰქონდა. არც წინა სასჯელის მოხდის პერიოდში აკითხავდნენ ოჯახის წევრები და არც ეხლა. რასაკვირველია ნერ-

ვიულობდა, რომ წინა ხელისუფლების დამსახურებით ყველაფერი დაკარგა, მათ შორის ოჯახის წევრებიც. რამდენიმე თვის წინ ფსიქიური პრობლემებიც დაეწყო. სწორედ აღნიშნული პროფილის სპეციალისტთან უნდა გადაეყვანათ ორშაბათს, მეთვრამეტე დაწესებულებაში, მაგრამ სამწუხაროდ თრომბმა დაარტყა და გარდაიცვალა. საოცარია, სისხლდენა რატომ მოიგონეს, თრომბთან ასოცირდება? სასწრაფოც ოპერატიულად მოვიდა, მაგრამ ვერ გადაარჩინეს. თრომბით სახლში და საავადმყოფოშიც კი „პატრონიანი“ ხალხიც არცთუ ცოტა იღუპება... სხვათაშორის, ღია ერთადერთი მსჯავრდებული ქალია რომელიც 2012 წლის შემდეგ გარდაიცვალა და მიზეზი უყურადღებობა ნამდვილად არ ყოფილა. თავისუფალ ზონას იქნებ შეახსენო 2012 წლამდე სასჯელაღსრულების სისტემაში რამდენი მსჯავრდებული გახდა სწორედ დაუდევრობის, უყურადღებობის, სამედიცინო ექსპერიმენტის და სხვა ნაცმპინაციების მსხვერპლი. რაც მე მახსოვს მატროსოვზე, რუსთავეში გადასვლამდე 2006 -წლიდან ორმოცდაათზე მეტი მსჯავრდებული გარდაიცვალა. რუსთავეში 2012 წლამდე ოცამდე პატიმარი. 2010 წლის დეკემბრიდან სიკვდილს ღამის ვესალმებოდი და ნაცებს ეხლა გაახსენდათ მსჯავრდებულები? ღია, სწორედ მათ პერიოდში დაავადდა, სულიერად განადგურდა და ერთადერთი ქალი პატიმარია, რომელიც „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ გარდაიცვალა.“

ღია, როგორც ჩანს ნაცხროვას სხვა უბედურებასთან ერთად აწმეზიაც დაემართათ. რადგან ციხეში მსჯავრდებულების მიმართ განხორციელებულ წამებაზე, გაუპატიურებაზე, მკვლელობაზე, დამამცირებელ მოპყრობაზე, სანდრას გეგმით განხორციელებულ სამედიცინო ექსპერიმენტზე რომელმაც დიდი თანხები მოუტანა ნაცელიტას უამრავი მსჯავრდებულის ფიზიკურად განადგურების ხარჯზე. (სკრინინგი, დოც და დოც+ პროგრამა) მსჯავრდებულის გვამებს ოჯახს ორგანოებამოცლილს ატანდნენ. არაერთმა სადის თანამშრომელმა და ყოფილმა მსჯავრდებულმა განაცხადა, რომ პატიმრების ორგანოებით სანდრას „ბანდა“ ვაჭრობდა. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული ბრალდება უკრაინულ მედიამაც არაერთხელ

გაქვეყნა და ბრალდების ადრესატებს შორის სააკაშვილის და რულოვის გვარებმაც გაიფიქრეს.

ხშირ შემთხვევებში გვამთა პრეპარირება და მათი ორგანოების გაყიდვა ზორციელდებოდა ნათესავების თანხმობის გარეშე. ამის შესახებ დიდი გამოძიება დაიბეჭდა გერმანულ გამოცემა „შპიგელში“. კერძოდ, გამოძიება ყვრდნობდა „ტუტოგენის“ გრიფით „საიდუმლო“ დოკუმენტებს, რომლებიც უურნალისტებმა კომპანიის კომპიუტერული არქივიდან მოიპოვეს. ამ დოკუმენტების მიხედვით, უკრაინაში... აი, ერთ-ერთი მიზეზი რატომ გადაბარდა მიშა თავის ხროვასთან ერთად უკრაინაში. შავ ბიზნესში გაწაფულები ძველ „ხელობას“ ხომ არ დაივიწყებდნენ? სწორედ ნაცხროვის „ზეობის“ პერიოდში გარდაიცვალა ათასობით პატიმარი ციხეში და ყველა მიცვალებული ყველა ორგანო ამოცილილი გადასცეს პატრონს! ციხიდან გასულ ასობით მსჯავრდებულსაც რამდენიმე დღეში დაეწია სიკვდილი.

წინა ხელისუფლების დროს პატიმართა წამების საქმესთან დაკავშირებით 70-ზე მეტი თანამშრომელია მიცემული პასუხისმგებლობა.

სახალხო დამცველი გიორგი ტულუში 2011 წლის ანგარიშში განმარტავს, რომ 2011 წელს 140 პატიმარი დაიღუპა და მათი საშუალო ასაკი 40-დან 50-წლამდეა. არასათანადო მოპყრობა, უფლება-მოსილების გადამეტება, ჯანდაცვის ხელმიუწვდომლობა, პატიმართა გარდაცვალება, საპატიმროებში არსებული გაუსაძლისი მდგომარეობა...“

დაბოლოს, სააკაშვილის რეჟიმს და მის „ასკოლკებს“ გულზე ალვისილ დანასავეთ ესობა მცირედი წარმატებაც კი, საიდან არ უტრიალებენ სასჯელაღსრულების სისტემას, როგორ არ ცდილობენ ტალახში ამოსვარონ და მეტიც, ცდილობენ როგორმე „ააბუნტონ“ პატიმრები და მათი ახლობლები. სხვათაშორის, ეს რამდენიმე წლის წინ რუსთავის დაწესებულებაში სცადეს, თუმცა კოვზი ნაცარში ჩაუვარდათ. ახლაც სცადეს, მაგრამ ხალხი არ აპყვა ამ სიბინძურეს, მაგრამ როდემდე გაუძლებს ხალხი? როდის უნდა დამთავრდეს ნაციონალების პარპაში ამქვეყნად?!

ქმთმყვან ზარნაძე
599 52 60 30

პოლიტიკურ აჯაფსანდალში გარეული პირის ზვინით მო-ჯაღო-ეზული საქართველო

გვესაუბრება ექსპერტი, ფსიქოლოგი რამაზ საყვარელიძე:

– ბატონო რამაზ, ექსპერტთა აზრით, პოლიტიკაში სრული აჯაფსანდალია. თქვენი აზრით, რა ზღვება და რასთან გვაქვს საქმე?

– თუ დღეს ჩვენ აჯაფსანდალი გვაქვს, ეს ჩვენი შექმნილი აჯაფსანდალია. არც მქონდა იმედი, რომ მიშას შეცვლის მერე, აუცილებლად, მოვიდოდა ხელისუფლება რომელიც ქვეყანას თავს მოუყრიდა და არც უნდა მოსულიყო იმიტომ, რომ მიშამ ყველა სახელისუფლო რგოლში თავის ხალხი ჩასვა. ასე, რომ უნდა მოსულიყო ახალი ხალხი, რომელსაც მართვის გამოცდილება არ ექნებოდა და ასეც მოხდა. მოვიდა ახალი ხალხი, რომელსაც მართვის გამოცდილება არ აქვს. ამ ფონზე ვიღებთ იმას, რომ საკითხები გადაუწყვეტელი, მოუგვარებელია, ქაოსია, და ა.შ. ასე, უნდა მომხდარიყო? – დიახ, უნდა მომხდარიყო. ჩვენ კიდევ უკეთესად მივიდვართ, ვიდრე შეიძლება წავსულიყავით. გახსოვთ ხომ სააკაშვილის მომხრეები კრიმინალიტეტის აღზევებით როგორ გვემუქრებოდნენ. ხელისუფლებამ ბევრი დამნაშავე გამოუშვა, მაგრამ მოხერხდა, რომ კრიმინალური სიტუაცია ისე არ გამწვავდა. ასევე, გვემუქრებოდნენ, ხელისუფლება რუსეთისკენ მიგვაქანებდა, აქაც, ხელისუფლებამ მოახერხა ჯოხი რუსეთისკენ არ გადაედუნა, მასთან შენარჩუნდა იგივე ურთიერთობა – გვეჭირდება ტერიტორიების აღდგენა. სამაგიეროდ, გაძლიერდა ევროპული ხაზი და საერთაშორისო ასპარეზზე რისკი ნულამდე დავიდა. ასე, რომ გამოუცდელმა ხელისუფლებამ მაინც მოახერხა ბევრი ისეთი ნაბიჯის გადადგმა, რომელიც შეიძლებოდა ვერ მოეხერხებინა. კიდევ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი

ნაბიჯი – ისლამური რესპუბლიკიდან მომდინარე საფრთხეს უკავშირდება. გვანსოვს, პანკისის თემა და ა.შ. რამდენი ახალგაზრდა მიდიოდა ისლამურ რესპუბლიკაში? ბოლოს გაგვიგია ასეთი ფაქტები? – არ გაგვიგია და ეს ჩუმად, ხმაურის გარეშე გაკეთდა. ასე რომ ხელისუფლება რაღაცებს ახერხებს. თუმცა, გეთანხმებით, საზაფხულო აჯაფსანდალის განცდა ხშირად დგება, მით უმეტეს, გახმაურებულ საქმეებთან დაკავშირებით, სადაც ხელისუფლება აშკარად ვერ პოულობს პასუხს, გადაწყვეტილებებს დროზე ვერ იღებს. ვალად მიღებულ გახმაურებულ საქმეებსაც ვგულისხმობ, რომელიც ბოლომდე მიყვანილი არაა. ხელისუფლებას ნაკლი ბევრი აქვს, მაგრამ ვიმეორებ, შეიძლება უფრო მეტი ჰქონოდა და პრინციპში, საფრთხეები რაც იყო მეტ-ნაკლებად მოეგლო.

– თქვენ, ახსენეთ, მიშას ყველა რგოლში თავისი ხალხი ჰყავს ჩანერგილი. იგი არის „ქართულ ოცნებაშიც“, „ევროპულ საქართველოშიც“, „გაიჩნევიც“ და ა.შ.

– დიახ, მართლაც საინტერესოა, რა ფენომენია „ნაცმოძრაობა“ და მისი სიცოცხლისუნარიანობა. ჩემი აზრით, ეს ფენომენი, პოლიტიკური რეალობიდან წარმოშობილი არ არის. მართალია როგორც პოლიტ.პარტია ისე შეიქმნა, მაგრამ მერე, მისი მოღვაწეობის პერიოდში, ბევრი დანაშაული მოხდა. ის რამოდენიმე ათასი საჩივარი, ათეული ათასი ვიდეო, აგრეთვე, კრიმინალური ფაქტები მიგვითითებს, თუ რა რაოდენობის კრიმინალი ტრიალებდა „ნაცმოძრაობაში“ მათი ხელისუფლებაში ყოფნის დროს. ამდენად, მოხდა ის რაც ყველა დანაშაულებრივ ჯგუფში ხდება. ჯგუფი ერთმანეთთან დანაშაულმა შეკრა და სიცოცხლისუნარიანობაც სწორედ ამან მიანიჭა და

არა პოლიტიკური იდეის ერთგულებამ. პოლიტიკური იდეის თვალსაზრისით, ახალი არაფერი მომხდარა – დასავლური ორიენტაცია „ნაცებს“ ჰქონდათ, „ქართულ ოცნებასაც“ აქვს, ასევე, სანამ რუსეთი ოკუპაციის რეჟიმს არ დათმობს ურთიერთობას არცერთი არ აპირებს. ანუ, წმინდა პოლიტიკურ საკითხებში დიდ განსხვავებას ვერ იპოვი. ასე, რომ გაუგებარია რატომ უნდა ჰქონდეს „ნაცმოძრაობას“ ამ ხელისუფლებასთან პოლიტიკური მოტივით შეუგუებლობა. მაგრამ თუკი იქედან გამოვალთ, რომ შეიძლება „ქართულმა ოცნებამ“ სამართლებრივი დევნა დაიწყო, ეს „ნაცებისთვის“ მიუღებელი იქნება. მათ უნდათ, რომ სამართალი არ აღსრულდეს და, რადგანაც ამის ეშინიათ, გაცილებით მობილური არიან – იცვლიან სახელს, სახეს, ადგილს, ყველა საშუალებას ნახულობენ, რომ რაც შეიძლება მეტი ზემოქმედების ბერკეტი ჰქონდეთ და იმოქმედონ. თუკი მათ მოახერხეს „ქართულ ოცნებაში“ იმ დონეზე შეღწევა, რომ „ნაცების“ მიმართ დევნა შეწყდება, მაშინ, აბსოლუტურად, სულერთია რა ერქმევა პარტიას – „ნაციონალური ოცნება“ თუ „ქართული ოცნება“.

– უკვე დიდი ხანია მმართველი პარტიის მიმართ მათ უმოქმედობასთან დაკავშირებით საყვედურები ისმის. სად არის „ქართული ოცნება“?

– იცით რა, როცა ასეთი მკვეთრი მონახაზი ჩნდება, რასაც თქვენ ჩივით, „ქართულმა ოცნებამ“ უნდა დასვას შეკითხვა – რა არის ამის მიზეზი. მე, გაგიზიარებ, რატომ აქვს „ნაცმოძრაობას“ ბრძოლის ასეთი ფინი. ჩნდება კითხვა: რატომ არ აქვს ბრძოლის ფინი „ქართულ ოცნებას“? – ეს ფინი რაღაცამ უნდა გააჩინოს. „ნაცებში“ როგორც გაჩნდა გასაგებია, ამისგან ღმერთმა დაგვიფაროს, მაგრამ მაშინ

იდეოლოგია უნდა არსებობდეს. მაგალითად, ბოლშევიკებს მიაჩნდათ, რომ ახალ რაღაცას აკეთებდნენ. ასევე, „თერგდალეულებს“ ჰქონდათ ბრძოლის ფინი, მიაჩნდათ, რომ საქართველოს გადარჩენას ემსახურებოდნენ. ასეთ კონკრეტულ ამოცანებშია დასახული ის მიზანი, რომელიც მისაღწევია და არა იაენანასავით იმის სიმღერაში, რომ ჩვენ ყველაფერი კარგად მიგვიდისო. თუ ყველაფერი კარგად მიგდის იქ, ფინი არ იქნება. ასეთი მონახაზი „ქართულ ოცნებას“ არ აქვს.

– როცა საკადრო პოლიტიკაზე ვსაუბრობდით, აღნიშნეთ რომ საზოგადოებამაც ბევრი რამ დავაშავეთ. ის რომ „ქართულ ოცნებას“ ბრძოლის ფინი არ აქვს, ეს რას დავაბრალოთ?

– იმ მომენტში სხვა შანსი არ გვქონდა – როგორც მოვიქცით ისე უნდა მოვქცულიყავით, მაგრამ ჩვენ ბევრი სხვა რამ დავაშავეთ. პოლიტიკურ ფსიქოლოგიას ვკითხულობ და სტუდენტებისგან ხშირად მესმის: აუ, პოლიტიკა არ გვინდა, არ გვინტერესებსო. იმ თაობაში რომელსაც მერე ეს ქვეყანა უნდა გადააბარო, პოლიტიკური ცხოვრებისგან გაუცხოება მოხდა. აქტიური ადამიანების სულ რამოდენიმე კუნძული არსებობს იგივე, „აუდიტორია-115“. ანალოგიური ჯგუფები შესაქმნელია. პოლიტიკური ჯგუფები საშუალო თაობაში უნდა გაჩნდეს. ეს ჩვენი ბრალია. „ქართულ ოცნებას“ ვთხოვთ რატომ არ ხარ აქტიური და ჩვენ, თავად არ ვართ აქტიური. თუ გინდა რომ რამე გეშველოს, აქტიურე. „ნაცმოძრაობა“ 10–15 კაცი იყო, მეტი კი არა. აქტიურობის ფინი, რაც საზოგადოებაში დაკარგულია, სწორედ ისაა დაკარგული „ქართულ ოცნებაშიც“. თორემ, ჩემი მიერ ნახსენები აქტიურობით რაღაც ჯგუფებმა რომ წამოიწიოს, პოლიტიკური ალტერნატივები გაჩნდება, „ქართული ოცნება“ ან ვალდებული იქნება ამ ალტერნატივებს გაუსწორ-

დეს ან გავა თამაშიდან. ასე, რომ ჩვენ თავად ვუქმნით „ქართულ ოცნებას“ იმ პირობას, რომ იგი პასიური იყოს.

– ბატონო რამაზ, ახლახან, აჯაფსანდალის კიდევ ერთი ინგრედიენტი – უსუფაშვილის პარტია გამოვიდა ასპარეზზე. რა პერსპექტივა აქვს?

– ძალიან დამინტერესებდა უსუფაშვილის სახის დანახვა თქვენ რომ ეტყვიანთ აჯაფსანდალის ინგრედიენტი ხარო (იცი-ნის). ამ მგონია ეს თამაში იყოს და მოგახსენებთ, რატომ. ყველაზე დიდი შანსია ეს ხელისუფლების თამაში იყოს იმიტომ, რომ უსუფაშვილი ბოლოს ამ ხელისუფლების პარლამენტის თავმჯდომარე იყო. მაგრამ, მაშინ, წესით, ხელისუფლება მზად უნდა იყოს იმისათვის ოპოზიციური ხმების რა რაოდენობას აიღებს უსუფაშვილი. ხელისუფლებას, შეიძლება, ჰქონდეს ასეთი გეგმა, რომ თავისი ოპოზიცია ჩასვას. „ნაცების“ დროს გვანსოვს, რომ სატელეტი პარტიები არსებობდა და შეიძლება ანალოგიური „ქართულმა ოცნებამაც“ გაიმეოროს და სხვა ოპოზიციურ ძალას ადგილი არ დაუტოვოს. მაგრამ ამ დროს საჭიროა, რომ ამ ოპოზიციამ ხმები აიღოს. თუ განვილილ პერიოდს შევხედავთ არც უსუფაშვილს, არც „ევროპულ ფორუმს“ ცალ-ცალკე არ აუღიათ ხმების ის რაოდენობა, რომ მათი შეერთებით რაიმე სი-ახლეს ველოდოთ.

ივანიშვილმა ერთ წელიწადში მოახერხა ხელისუფლებაში მოსვლა, ესენი ლამისაა 25 წელია არსებობენ და ვერ მოახერხეს. ზოგი ამბობს, ივანიშვილს ფული ჰქონდაო, მაგრამ ეს არაა გადაწყვეტი. გამსახურდიას არც ფული ჰქონდა, არც მასმედია, უბრალოდ, იმას ამბობდა რაც მოსახლეობისთვის მისაღები იყო – გაუმარჯოს დამოუკიდებელ საქართველოს! ის რომ თქვა

ლალი ანთია:

კოზაბიტასია კარგი სიჭყვა ეგონა და თურმა ინფორმაციის კავშირი არ ყოფილა?

ირაკლი ალასანიამ, ბელა ხვედელიძემ, ლაშა თორდია სამეგრელო როლანდ ახალნიას გადაულოცეს!

გვესაუბრება არასამთავრობო ორგანიზაცია „ქალები მშვიდობისათვის“ ლიდერი, ქალბატონი ლალი ანთია.

– ქალბატონო ლალი, სანამ ინტერვიუს დაიწყოთ, თქვენ ბრძანებთ, რომ ისეთი სკანდალური ინფორმაციების გახმოვანება გინდობდათ, რაც არასდროს გითქვამთ. რა ინფორმაციაა ეს და რამ გადაგაწყვეტინათ ასეთი კატეგორიული ფოფილიყავით?

არჩევნებზე რაც მოხდა, არაერთხელ მითქვამს. როგორ გაიყიდა ნაციონალების და არა მხოლოდ მათი ხელით და როგორ ჩააბარეს სამეგრელო როლანდ ახალნიას.

– კითხვაზე არ მპასუხობთ, მაგრამ ის მაინც მითხარით, ვინ ჩააბარა სამეგრელო ნაციონალებს?

– თქვენ არ იცით, მე რომ მეკითხებით? ვინ ჩააბარა და

შენობა. მერე სახლიც იქირავა ზუგდიდში 6000 ლარად, გაარემონტა და იქ დაიწყო ცხოვრება.

მოკლედ, როგორც ზემოთაც გითხარით, ირაკლი ალასანიას ოფისში დაიბუდეს ნაციონალებმა, იმ ხალხმა, რომლებიც 9 წლის განმავლობაში აწამებდნენ, აუპატიურებდნენ ხალხს, გვირაბებს თხრიდნენ, სასწაულებს ჩადიდებდნენ.

მე ვეუბნებოდი ირაკლი ალასანიას: ნუ აკეთებ ასეთ რამეს, ცუდად დაამთავრებ-მეთქი.

არჩევნები ძალაში შედიოდა და ირაკლი ალასანიას შეხვედრა ჰქონდა სოფელ ოდიშში. მოგეხსენებათ, დიდი სოფელია ოდიში. ვხედავ, ოდიშისკენ მარშუტებით მიემართებიან ნაციონალები. სოფელ ოდიშში თინათო კობახიძე ჰყავდათ ჩასაფრებული, ბიძინა ივანიშვილი რომ არ მიეშვათ იქ.

– თინათო კობახიძე ვინ არის?

– თინათო კობახიძე ისაა, განყოფილების გამგე რომ არის ახლა ზუგდიდის გამგეობაში.

მივედით, სადაც ხალხი იყო თავმოყრილი ბრიზა კობახიძის ტელევიზიასთან. იქ ნაცების მხარდამჭერები იდგნენ და ათასგვარ სისაძაგლეს გაიძახოდნენ ბატონი ბიძინას მისამართით.

ბევრი რომ არ გაგაგრძელო, სასტიკი წინააღმდეგობები გავიარეთ და ახლა ის ხალხი, ჩვენ რომ ლამის მოსაკლავად დაგვდევენ, დღეს თანამდებობებზე რომ არიან და ისევ ნაციონალების საქმეს რომ აკეთებენ, ამასვე მწყდება გული.

– „ქართული ოცნების“ ერთგული მხარდამჭერები საერთოდ არ არიან ხელმძღვანელ პოსტებზე? ამას ვერ დავიჯერებ.

– სამი კაციც არაა სამეგრელოს მმართველებს შორის „ქართული ოცნების“ ერთგული მხარდამჭერი და ეს არაა კარგი ამბავი.

მეტსაც გეტყვი: 2006 წელს მე კენჭს ვიყრიდი საკრებულოში და კარგად მახსოვს, ლაშა თორდია 24 საათიდან 18 საათს გაღებული მთვრალი დადიოდა სამეგრელოში კარდაკარ და ავითაცხავს უწევდა „ნაცმოძრაობას“. მერე ყველას გაუკვირდა, თორღია რომ ამხელა თანამდებობაზე დატოვებს, მაგრამ ჩვენ, კონკრეტულად, თორდიას წინააღმდეგი კი არ ვართ, აქ საქართველოს მომავალზე არის ლაპარაკი. მთელი საქართველო უნდა დავიცვაოთ ჩვენ, მაგრამ მე რადგან მთლიანად საქართველოს დაცვა არ შემიძლია, ჩემი კუთხის დაცვას ვცდილობ.

– ვისგან უნდა დაიცვაოთ?

– 2007-08-09-10 ვინც თავგანწირულად იბრძოდა, ის ხალხია დღეს დასაცავი ნაციონალები.

ბისგან. როლანდ ახალნიას დღეს ჩოხაში გამოწვობილი თოდუა და მისი ცოლი რომ უმღერის, იცით, ვინ არიან ესენი? გამგეობაში მუშაობს ეს თოდუა და მგონი, შვიდი განყოფილების უფროსია. ამ ადამიანს როლანდ ახალნიას შტაბში ჰქონდა ზუგდიდში ჯავახიშვილის ქუჩაზე და ვინც ამ შტაბში ჰყავდა, ის ხალხია დღეს მერიაში, გამგეობაში, გუბერნატორის ადმინისტრაციაში დასაქმებული. არც მე და არც ჩემი ოჯახის რომელიმე წევრი ადმინისტრაციულ სამსახურში არ მუშაობს, მაგრამ ამის გამო მე ბიძინა ივანიშვილის საყვედურს ვერ ვიტყვი, რადგან ეს ადამიანი მაშინ შემოიჭრა ქართულ პოლიტიკაში, როცა უმძიმესი სიტუაცია იყო ქვეყანაში და ამიტომ ყველაფერს ვპატიობ.

დღეს პარლამენტში „ოცნების“ მხარდამჭერი ძალიან ცოტა მეგულება და ეს არის ღალატი. ბიძინა ივანიშვილის ღალატი, რაც, საბოლოო ჯამში, ქვეყნის ღალატს ნიშნავს.

8 წლები ირაკლი ალასანიას სამეგრელოში. ყველა შეხვედრაში მე მაქვს აქტიური მონაწილეობა მიღებული, რადგან ბიძინა ივანიშვილის დავალება იყო ეს, თუმცა, არაფერი მომიტხოვია და არც ერთი თეთრი არ ამიღია არაფერში. არც არაფერს არ ვითხოვდი არასდროს. ბევრს ვიცნობ ისეთს სამეგრელოში, თავგანწირულად რომ ებრძოდნენ მაშინ რეჟიმს, მაგრამ ის ადამიანები დღეს ან თურქეთში არიან სამუშაოდ, ან ქვეყნიდან არიან გაქცეული და გადახვეწილი ნაციონალების მუქარით და იმით, გასაქანს რომ არ აძლევენ.

ახლა კიდევ ისეთი რამე მინდა გითხარით, რაც არასდროს არსად არ მითქვამს, თუ ნებას დამრთავთ.

– ყურადღებით გისმენთ.

– მთელი ცხოვრება ვიბრძვი, მაგრამ უშიშროების სამსახურ-

– პირველ რიგში, მინდა მივესალმო „საერთო გაზეთის“ მკითხველებს, იგივე ჩემს მეგობრებს და თანამოაზრეებს.

სამი თვეა, ხმა არ ამომიღია. არც ერთი საჯარო განცხადება არ გამიკეთებია იმის გამო, რომ მძიმე ავადმყოფი ვიყავი, თუმცა მიმდინარე პროცესებს თვალს ვადევნებდი. რაც ხდება ყველგან საქართველოში და რა სიტუაციაა არის სამეგრელოში, ამის მოთმენა ძალიან ძნელია. გასკდა გული და აღარ შემიძლია ჩუმად ვიყო.

რისთვის ვიბრძოდით, რატომ ვებრძოდით ნაციონალებს 2012 წლის არჩევნების დროს და მანამდეც კარგა ხნით ადრე, რისთვის ვწირავდით თავს და ოჯახებს, ნუთუ იმისთვის, რომ სამეგრელოში კვლავ მაგათ ჰქონოდათ ფრთები გაშლილი და კვლავ ამით ხელში ყოფილიყო ძალაუფლება?

– როცა ასეთ განცხადებას აკეთებთ, კონკრეტული პირები უნდა დაასახელოთ, თორემ „ქართული ოცნების“ ერთგულ თანამდებობის პირებსაც ჩრდილს ვაყენებთ.

– 2012 წლის ოქტომბრის

ირაკლი ალასანიამ. მაკვირვებთ. თქვენ არ იცით ეს ამბავი?

პატიმრობიდან ახალგათავისუფლებული ვიყავი. 2011 წლის თებერვალი იყო. მიბარებს ლევან ქარაძეს და ღამთა ახალნიას და მეუბნებიან: უნდა იაქტიურო და მხარი დაუჭირო არა „ნაცმოძრაობას“, არამედ ირაკლი ალასანიასო. ირაკლი ალასანია უნდა გახდეს პრეზიდენტი, მისა სააკაშვილი პრემიერ-მინისტრი, ამისთვის უნდა იბრძოლო შენო. ამ დროს ირაკლი ალასანიას გვერდით დგას ჩემი შვილი – გიზო სართანია.

ირაკლი ალასანიას ზუგდიდის ცენტრში ჰქონდა განხილული „თავისუფალი დემოკრატიების“ ოფისი, სადაც, ძირითადად, ნაციონალები იკრიბებოდნენ. ჩემი თვალით ვხედავდი ამას.

ოფისი რესტორან „უკრაინას“ შენობაში განთავსდა. ამ რესტორნის მეპატრონე „ნაცმოძრაობის“ წევრი იყო, მაგრამ რუსულან შამახიას მეშვეობით ის ახალგაზრდა კაცი გააძევეს იქედან. ალასანიამ 4000 ლარად იქირავა რესტორნის

პოლიტიკურ აჯაფსანდალში გარეული პირის ტვირთით მო-ჯაღო-ეზული საქართველო

← 8 გვ.

რაც ხალხისთვის მისაღებია, ამას ფული არ სჭირდება. თუ იმას იტყვი, რაც ხალხს სჭირდება, მერე, იგი თვითონ დაგიცავს და ხელისუფლებასთან მიგიყვანს. პოლიტიკოსების ამ ჯგუფს ეს გაცნობიერებული არ აქვს.

– როგორ შეაფასებთ ბოლოს მომხდარ სკანდალს აზერბაიჯანელ ჟურნალისტთან დაკავშირებით, სადაც მედიიდან დაწყებული ენ-ჯე-ოებით დამთავრებული ყველა ხელისუფლებისკენ იშვებს თითს?

– მოდით, ამ საკითხს სხვა კუთხიდან შევხედოთ. გეთანხმებით, რომ პრობლემა არის ჟურნალისტიკაში, ენ-ჯე-ოებში და პარტიებშიც. მაგრამ ეს არა მარტო საქართველოს ინტერესების პრობლემაა, არამედ ამ ფონზე შეიძლება ძალიან ცუდად შემოგვიტრიალდეს აზერბაიჯანთან ურთიერთობის პრობლემის კუთხითაც. როცა ადამიანთა უფლებებზე გაჰყვები, ამ პრეტენზიის წამოყენების უფლება გარკვეულ ქვეყნებს აქვთ. ჩვენ, თითქმის, მთლიანად აზერბაიჯანზე ვართ დამოკიდებული – ნავთობი მას უკავია, ჩვენ მარტო გამტარი ვართ. არ აღმოვჩნდეთ ისევე, სულელურ მდგომარეობაში. იგივე, ხდება თურქეთთანაც. აქაც, ავფვირდით ადამიანის უფლებებზე, თან ვიძახით, რომ საქართველო თავისი დემოკრატიულობითაა ფასეული. ეს ტყუილია. გეტყვით, რატომ არის ეს ტყუილი – ავტორიტარ და მსოფლიოსთვის მიუღებელ რუსეთთან, ჩვენ, 90-იან წლებში ომი წავაგეთ და აფხაზეთი თავზე დაგვამხეს, მაგრამ არსაიდან ხმა, არსით ძახილი. გულშემატკივრობის დეპეშაც კი არ მიგვიღია. დასავლეთმა საქართველოს მარცხი ისე ჩაატარა, რომ ერთი წვეთი ცრემლიც არ გადმოსვლია. იყო მაშინ საქართველო დემოკრატიული? შევარდნაძის ფიგურა იყო იმის გარანტი, რომ საქართველო დემოკრატიული იყო და გაეროში ამიტომ მიგვიღეს. თუკი

გაეროში მიგვიღეს, თუკი შევარდნაძის ფიგურა დემოკრატიის გარანტია იყო, მაშინ რატომ არ დაგაფასეს ამ დემოკრატიულობით როგორც ქვეყანა. შემდეგ, შევარდნაძესთან შემუშავდა იდეა – ბაქო-ჯეიჰანის ნავთობსადენის საქართველოზე გავლასთან დაკავშირებით. მაშინ კლინტონმა თქვა: ჩვენი ინტერესების წითელი ხაზი კავკასიაზე გადისო. ამერიკის ინტერესების წითელი ხაზი კავკასიაზე ნავთობის გამო გადიოდა და არა დემოკრატიის გამო. თუ დასავლეთმა კარი გაგიღო და ახლაც ხელს გიწვობს იმაში რომ აქ მისი გავლენა გაიზარდოს და ევროპის ნაწილი გახდეს, ამაში ძალიან დიდი ნავთობის წილია. დასავლური ღირებულებების ერთგულება ჩვენს ქვეყანას ყოველთვის ჰქონდა, მაგრამ ეს იმ მომენტის მერე დაუფასდა, რაც ცხადი გახდა, რომ საქართველომ შეიძლება ნავთობი გაატაროს.

ჩვენ, დღეს, ვიცით, რომ იგივე ჰილარი კლინტონის მხარდამჭერები, მათ შორის, სოროსი და ევროპული წრეებიც ძალიან დიდ ფულს ხარჯავენ, რათა ლიბერალიზმმა მარცხი არ განიცადოს და ლიბერალური ღირებულებები მთელს მსოფლიოში გაძლიერდეს. ეს მარტო ამერიკას არ ეხება. ლიბერალიზმმა ფრონტის ხაზი არ მოხსნა, ბრძოლის ველიდან არ წავიდა, იგი განაგრძობს ბრძოლას. ისეთი განცდა მაქვს, რომ აზერბაიჯანის თემაზე ატეხილი ამხელა ხმაურიც, ნაწილობრივ, იმ ლიბერალიზმის ბრძოლის ერთ-ერთი ველია. თან, ბრძოლის ველი აზერბაიჯანის, თურქეთის თემაზე, სადაც ითხოვენ – შენ იბრძოლეო. გამოდის ჩვენი ინტერესები უნდა დაეთმოთ იმისთვის, რომ მერე დაგვიძახონ დემოკრატები ხართო, მაგრამ თუ აზერბაიჯანიდან ნავთობი საქართველოზე აღარ გაივლის, მერე, ფეხებზე დაგვიკიდებენ ისე როგორც ეს 90-იან წლებში გააკეთეს.

თამარ შველიძე
555 23 28 24

კოპაბიტაცია კარგი სიტყვა მეგონა და თურქი ინტიმური კავშირი არ ყოფილა?

← 9 გვ.

რის არც ერთ თანამშრომელს არ ვიცნობ. ერთხელ მეავს ნანახი **პასტანო გომელაშვილი**, ამას იმიტომ ვამბობ, რომ არავინ იფიქროს, რაიმე კერძო ინტერესი ამოდრავებს ლალი ანთიასო. კარგად მახსოვს, 2012-ში წინასაარჩევნოდ ყველა რაიონში თავისი წარმომადგენელი ჰყავდა, „ოცნების“ რეგიონალური ოფისების ხელმძღვანელს **ბელა სვედელიძეს**.

გელა ხვედელიძეს ძალიან კარგი ურთიერთობა ჰქონდა როლანდ ახალაიასთან. არჩევნებზე რაც მოხდა, როგორც დამარცხდა „ქართული ოცნება“, ყველამ დავინახეთ, მაგრამ დავანებოთ ამას თავი. **ბელა სვედელიძის** განკარგულება იყო არჩევნების შემდეგ, რომ „ნაცმო-

ჭირს და რა გვიღიხნს, კაციშვილი არ კითხულობს. ხალხი ვეღარ უძლებს ამდენ იმედგაცრუებას, ეკონომიკურ და ცხოვრებისეულ პრობლემებს, საავადმყოფოები გადატენილია ინფარქტიანებით, ტვინში სისხლი ჩაექცა ზოგიერთს ნერვიულობისგან.

თვითმმართველობის არჩევნები ახლოვდება და რას ფიქრობენ, არ უნდათ, ხალხთან შეხვედრა? რა პასუხის გაცემას აპირებენ, ძალიან მაინტერესებს. გამოდის, რომ ყველა იბრძვის საკუთარი ბედნიერებისა და ცხოვრების მოწყობისთვის, კარგი მანქანებით გრიალისთვის და ბევრი ფულისთვის. რა დეპუტატი ხარ და რა მაჟორიტარი გქვია, გასუსული რომ ზიხარ ერთი კვირა თბილისში, მეორე კვირა ქუთაისში. ამომრჩეველი, ანუ მე, ჩვეულებრივი მოქალაქე, ანგარიშგასაწევი არ ვარ? ხმა ვარ მხოლოდ არჩევნების დროს? ამას არავინ აპატიებს მაგათ.

30 წელიწადია პოლიტიკაში ვარ და ვიცნობ ყველა დროის პოლიტიკოსებს – ეროვნული მოძრაობის ხალხს, მოქავე-შირელებს, „მხედრონის“ პერიოდი ხომ ზეპირად ვიცი, „ნაცმოძრაობის“ წევრებსაც კარგად ვიცნობ და იმასაც კარგად ვხედავ, რაც დღეს ხდება.

ახლა ყველაფერი ნეგატიური ვილაპარაკე და ინტერვიუ კარგი ინფორმაციით მინდა დავასრულო.

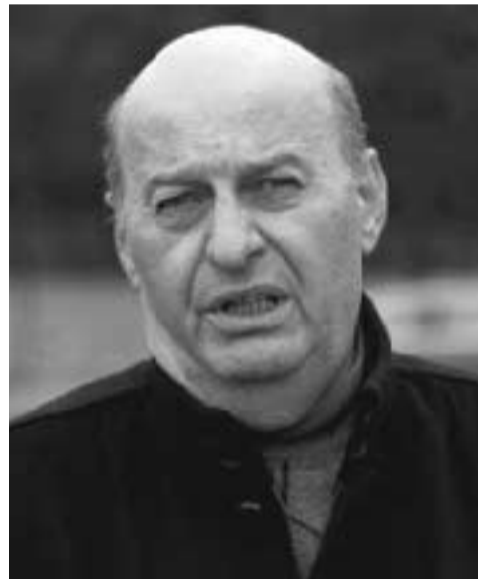
ძალიან კარგად იქცევა პატრული და პოლიციის ეკიპაჟები ზუგდიდში. უბატონოდ ხმას ვერავენ სცემს მოსახლეობას. ქუჩაში დაიძინე, თუ გინდა, ძილს არავინ დაგიფრთხობს. მაგრამ ერთი რამე მინდა გკითხოთ: კოპაბიტაცია რა არის?

– **მეზუმრებით?**

– არ გეზუმრებით. კოპაბიტაცია კარგი სიტყვა მეგონა, მაგრამ, თურმე, ინტიმური კავშირი ყოფილა, აი, ის, კაცსა და ქალს შორის რომ ხდება...

„ნაცმოძრაობასა“ და „ოცნებას“ შორის ინტიმური კავშირი რომ არის, ვხედავ, მაგრამ, ჯერჯერობით, ის ვერ გამირკვევია, ვინ ზემოთ არის და ვინ – ქვემოთ...

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

რაობის“ არც ერთი თანამდებობის პირი არ გათავისუფლებულიყო და არ დაეტოვებინათ თანამდებობები.

რაც მოხდა სამეზუმროში და საქართველოს რეპორთაში, ხალხის თანაგრძობა რომ არ დაგვასდა და პირიქით, ნაციონალიზმმა პროსტაბი რომ შეინარჩუნეს, სულგაყიდული გელა სვედელიძის დიდი ფულილია ავანო.

რამდენიმე თვის წინ ერთი მამალი ნაციონალი ქალი მესტუმრა და შემომთავაზა – კარგი, ძლიერი ორგანიზაცია შევქმნათ და აქციები მოვაწყოთო.

– **ვინ იყო ეს ქალი? მამი ბოცირიძე ხომ არა?**

– მის სახელს ახლა არ დავასახელებ, ერთ რამეს ვიტყვი მხოლოდ: წინასაარჩევნოდ ისეთი „ბომბები“ უნდა ავაფეთქო, ზანზარს დავაწვევინებ სამეგრელოს. „ქართული ოცნების“ წინააღმდეგ წავალ-მეთქი, რომ გითხრა, არც შენ მაპატიებ მაგას და არც ჩემი ახლობლები და თანამებრძოლები. თუმცა დიდხანს არ დავმალავ, ვიტყვი, რაც ხდება და რა უსამართლობაც ტრიალებს სამეგრელოში.

– **ასეთი ამბები თუ ხდება, სხვებს რომ თავი დავანებოთ, სად არიან მერაბ ქვარაია და ედიშერ თოლორაია, „ოცნების“ მაჟორიტარი დეპუტატები?**

– რა გითხრა, ჩემო კარგო. სანამ პარლამენტში მოხვდებოდნენ, აქტიურად ხვდებოდნენ ხალხს ახლა რა გვი-

ჯუმაბერ კატიაშვილი:

თუ ნარსულს მიუკერძოებლად არ შეაფასებ, ვერს ანგეზოს ააშენებ და ვერს მოგაპალს დაგებავს

(დასასრული, დასაწყისი იხ. „სგ“ N23)

ჯუმაბერ კატიაშვილი: „საქართველოს რესპუბლიკის პირველი პირის რანგში, კრემლში უკანასკნელად 1989 წლის 16 მარტს ვიყავი. მიხეილ გორბაჩოვთან პირისპირ შეხვედრისას ორი მნიშვნელოვანი საკითხი განვიხილეთ, პირველი და უმთავრესი აფხაზეთში განვითარებული მოვლენები იყო, ლიხნის ცნობილი შეკრება ჯერ არ იყო ჩატარებული, მაგრამ ვიცოდით სეპარატისტები რასაც აპირებდნენ. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მანინდელ ხელმძღვანელ ბორის ადლეიბასთან გორბაჩოვს გამორჩეულად კარგი ურთიერთობა ჰქონდა, აქედან გამომდინარე ვფიქრობდი, რომ გორ-

ბერ კატიაშვილის ხაზგასმას იწყებენ და ეროვნულ დროშებს აფრიალებენ, აფხაზეთსაც ახსენდებათ საკუთარი ეთნიკური წარმომავლობა და დროშა! აუხსენით თქვენს არაფორმალურებს, რომ ამ სამფეროვანი დროშებით სოხუმის ქუჩებში სიარულს უთუოდ მოყვება აფხაზეთის მხრიდან სეპარატისტების გაღვივება და გაღიზიანება, რაც არც ქართველ და არც აფხაზ ხალხს სიკეთეს არ მოუტანსო. ვითარება მენტაკლუბად დაეშაშინეთ, შს მინისტრი გორგოძე და ქართული მილიციის თითქმის მთელი შემადგენლობა აფხაზეთში დავტოვეთ და თბილისში დაებრუნდი. შემატყობინეს, რომ კრემლიდან ხუთკაციანი ჯგუფი გამოგზავნეს პრობლემის ადგილზე შესასწავლად, ზამთრის ოლიმპიადისთან დაკავშირებითაც

მეტი ხალხის მობილიზებას შეეძლებოდა. დანარჩენებიც დათანხმდნენ და ნორმალურად დაეშორდით. 4 აპრილს გრამოვი ჩამოვიდა, დაათვალიერა ბაკურიანი და აღფრთოვანებულმა გვითხრა, რომ ოლიმპიადის ბაკურიანში ჩატარებას მხარს დაუჭერდა. ამ დროს თბილისიდან მატყობინებენ, არაფორმალურების ლიდერები მომიტინგეებთან და ინტელიგენციის ზოგიერთ წარმომადგენელთან ერთად, ფეხბურთის მატჩის შემდეგ, დაიძრნენ და მთავრობის სახლთან აქციას ატარებენო. ყურებს არ ვუჯერებდი, ჩვენი შეთანხმებიდან არათუ ორი კვირა, 24 საათიც არ იყო გასული. სასწრაფოდ დაებრუნდი თბილისში და იმავე საღამოს ბორის ადლეიბას შემცველი კანდიდატის შერჩევას შევეუდგე. გადაწყვეტილება ვიღებდი ვლადიმერ ხიშბა შეცვლიდა, რომელიც იმეამდ სატყეო მეურნეობის მინისტრის პირველი მოადგილე იყო. სხვათა შორის, მის დასაყოფილებლად რამდენიმე საათიანი მოლაპარაკება დამჭირდა. აფხაზეთის ხელისუფლებისთვის არაფერი შეგვიტყობინებია, ისე ჩაფიქრდით 6 აპრილის ადრია დილას სოხუმში. აეროპორტში შოთა გორგოძე, კომკავშირის ცეკას პირველი მდივანი სესილი გოგიბერიძე და მეორე მდივანი ბარამიძე დამხვდნენ. ჩავატარეთ ბიუროს სხდომა, ადლეიბას თანამდებობიდან გადაყენების საკითხი დავსვეთ და ხიშბას გაუწვიეთ რეკომენდაცია. არაფერ მოელოდა ასეთ რადიკალურ ზომებს. ბიუროს ყველა წევრი, მათ შორის თავად ადლეიბა, გაოგნებას ვერ ფარავდნენ. ბაგრატ შინკუბამ, აფხაზმა მწერალმა და საზოგადო მოღვაწემ, რომელიც ერთგვარ იდეოლოგად ითვლებოდა აფხაზურ საზოგადოებაში და ჯერ კიდევ 1947 წელს ითხოვდა კრემლისგან აფხაზეთის დამოუკიდებლობას, განაცხადა, ჯუმაბერ კატიაშვილი მართალია და მის სამართლიან გადაწყვეტილებას მხარი უნდა დაუჭიროთო. ადლეიბას გარდა, ლიხნის შეკრებაში მონაწილე რამდენიმე სხვა პარტიული და პასუხისმგებელი მუშაკიც გაერთიანდნენ. რამდენიმე ემოციური შეხვედრაც გვექონდა ხალხთან, დავგმეთ სეპარატისტი, ქართულ მილიციის სიტუაციის სრული კონტროლი დავავალეთ და 7 აპრილს, გამთენიისას შოთა გორგოძესა და სესილი

გოგიბერიძესთან ერთად თბილისში დაებრუნდი. გამომგზავრებამდე თბილისს დაუკავშირდით და ვთხოვეთ მომიტინგეებისთვის ეცნობებინათ, რომ აფხაზეთში სიტუაცია კონტროლს ექვემდებარებოდა, სეპარატისტები საკადრისად დაისაჯნენ და რადგან მათი მოთხოვნა დაკმაყოფილდა, თავადაც შეესრულებინათ პირობა და თავრობის სახლის წინ გამართული აქცია დაეშალათ. ორგანიზატორებმა აქციის დაშლის ნაცვლად, მოთხოვნა შეცვალეს და იმ დროისთვის ყოველად აბსურდული და წარმოუდგენელი რამ – საქართველოს საბჭოთა კავშირის შემადგენლობიდან გასვლა მოითხოვეს. ესეც ხომ ცხადყოფს, რომ ვითომდა სპონტანურ და უმართავ პროცესებს, სინამდვილეში უხილავი მმართველი ჰყავდა და აქციები სულაც არ იყო ისეთი „ბუნებრივი“, როგორც ერთი შეხედვით ჩანდა. აქვე ერთსაც დავამატებ, სოხუმიდან ჩამოსულს აეროპორტში დამხვდა ცეკას მეორე მდივანი ნიკოლსკი და მაცნობა, რომ 12 საათზე პარტაქტივის კრება იყო დანიშნული. თორმეტის ნახევარზე თავდაცვის მინისტრი იაზოვი დამიკავშირდა, 15 წუთში ჩემი პირველი მოადგილე კოჩეტოვი თქვენთან იქნებაო. ზუსტად 15 წუთში შემოაღეს ჩემი კაბინეტის კარი კოჩეტოვმა და როდიონოვმა, არადა ჩემი ინფორმაციით, როდიონოვი თბილისში არ იმყოფებოდა. ე.ი. არასწორ ინფორმაციას გვაწვდიდნენ, ფაქტია, კოჩეტოვიც გაცილებით ადრე იყო თბილისში ჩამოსული, მაგრამ მე ამის შესახებ არაფერი ვიცოდი. ცხად იყო, კრებაზე დასაწრებად იყვნენ მოსული, რისი სურვილიც ნამდვილად არ მქონდა, მაგრამ ეს ჩემს სურვილზე დიდად არ იყო დამოკიდებული, მით უმეტეს, რომ ორივეს ჰქონდა ამის უფლება“.

სხენებული კრების დაწყებამდე კოჩეტოვსა და როდიონოვს ვთხოვე, რომ საქართველოს შსს-ს ე.წ. მერვე პოლიცია, რომელიც ცნობილი მოვლენების გამო, იმხნად ყარაბაღში იმყოფებოდა, საქართველოში დაებრუნებინათ, რადგან თბილისი რამდენიმე ასეული მილიციის იმედოდ იყო დარჩენილი. როგორც ვითხარით, ჩვენი მილიციის დიდი ნაწილი გამწვავებული ვითარების გამო, აფხაზეთში იყო მობილიზებული. „მერვე პოლიცია“ დაბრუნებას იმიტომ ვითხოვდი, რომ სიტუაციის დაძაბვის შემთხვევაში აუცილებლად მიმანჩნდა, რომ დედაქალაქში წესრიგი ისევ ქართულ მილიციას დაემყარებინა. სხვათა შორის, ეს იყო ერთადერთი თხოვნა, რომელიც ვაკავშირებ შსს-საც მიემართე ოფიციალურად. არანაირი სხვა შინაარსის დეპეშა ჯარებთან და ძალოვან სტრუქტურებთან დაკავშირებით, არც ჩემგან და არც ჩემი დავალებით მოსკოვში არ გაგზავნილა. რასაკვირველია, ვალდებული ვიყავი, რომ რესპუბლიკაში მიმდინარე პროცესების შესახებ კრემლი საქმის კურსში ჩამეყენებინა და ვაყენებდი კიდევ, მაგრამ ყოველთვის ვცდილობდი, კრიტიკული სიტუაციებიც კი შერბილებული ფორმით მიმეწოდებინა. მით უმეტეს, რომ ბოლომდე დარწმუნებული ვიყავი, პროცესებს საკუთარი ძალებით გავაკონტროლებდით. სამწუხაროდ, მაშინ არ ვიცოდი, რომ არასანქცირებულ მიტინგებსა მანიფესტაციებს, მფარველი და წამხლისებელი კრემლშიც ჰყავდა, ხოლო საკავშირო აგენტურის ქსელი გაცილებით ფართო და სოლიდური იყო, როგორც ჩვენს მთავრობაში, ისე არაფორმალურ შორის, ვიდრე წარმოდგინა. ხელალებით ვერავის ვერაფერს დაწვამებ, ამიტომ ვითხოვე მაშინდელი მოვლენების მიუკერძოებელ და სრულყოფილ შეფასებას. გამსახურდას, კოსტავასა და ნიკო ჭავჭავაძესთან შეხვედრის შემდეგ აფხაზეთში რომ წავედი, ჩემს მიმართ ბრალდებები გაისმა, რატომ წავიდა აფხაზეთში, რატომ ეახლა აფხაზებსო. მაშინაც ვამბობდი და ვავიშორებ, მე არავის ვხლებივარ, წავედი ჩემს სახლში, შევხვდი ჩემს ხალხს და მიმანჩნდა, რომ ეს შეხვედრები, როგორც რიგით ადამიანებთან, ასევე ხელმძღვანელობასთან, სასარგებლო იყო, როგორც ქართული, ისე აფხაზური საზოგადოებისთვის. აფხაზეთის პრობლემაზე მიტინგის ჩატარების საბაბი რომ ამოიწურა, მეორე ფრთამ, ირაკლი წერეთლისა

ბაჩოვის დაყოფილება გამიჭირდებოდა. მან გულდასმით მომიხმინა და მითხრა, იმოქმედეთ ისე, როგორც ამას თქვენი რესპუბლიკის ინტერესები მოითხოვსო. მეორე საკითხი ზამთრის ოლიმპიადის ბაკურიანში ჩატარებას უკავშირდებოდა, გორბაჩოვი აქც მხარდაჭერას დამპირდა. კმაყოფილმა დავტოვე კრემლი და მეორე დღესვე დაებრუნდი საქართველოში, აქ კი მოვლენები დრამატულად განვითარდა. 18 მარტს ლიხნის შეკრება გაიმართა და სეპარატისტულ დოკუმენტს (აფხაზეთის საქართველოს შემადგენლობიდან გამოყოფის შესახებ) ადლეიბამაც მოაწერა ხელი. ამის შემდეგ ადლეიბას ვედარ ვუკავშირდებოდი, სატელეფონო ზარებს არ პასუხობდა, ავადმყოფობა მოიმიზუნა და შემოგვითვალა, რომ გამოჯანმრთელდებოდა თუ არა, თვითონ ჩამოვიდოდა თბილისში. ადლეიბის საზოგადოების დამშვიდება შეუძლებელი გახდა, მეც არანაკლებ ვიყავი აღშფოთებული, მიმანჩნდა, რომ სეპარატისტები, პირველ რიგში კი ადლეიბა, საკადრის პასუხს იმსახურებდნენ. მარტის ბოლოს კიდევ უფრო დაიძაბა სიტუაცია, თბილისიდან ჩასულ არაფორმალურებსა და სეპარატისტებს შორის შეხვედრა ფიზიკურ დაპირისპირებაში გადაიზარდა. მეტის მოთმენა შეუძლებელი იყო, ამიტომ 1 აპრილს სოხუმში ჩავიდი, შევხვდი აფხაზ ინტელიგენციას, უხუცესებს, სტუდენტებს. არ დამავიწყებია უხუცესი აფხაზის სიტყვები, რომელმაც მორიდებით გამიხმო გვერდით და მითხრა, როცა ქართველები საკუთა-

უნდოდა ერთ-ერთ მაღალჩინოსანს გრამოვს ჩამოსვლა და ბაკურიანის დათვალიერება. მას ვთხოვე ვიზიტი გადაედო, არ მინდოდა ასეთ დაძაბულ ვითარებაში ჩამოსულიყო, მაგრამ უარი მითხრა, ვიდა იწურებო, მეორე დღეს აპირებდა ჩამოსვლას. სხვა გზა არ იყო, არაფორმალურების ლიდერებს უნდა შევხვედროდი და მეთხოვა, რომ გარკვეული პერიოდი მაინც შეეკავებინათ თავი აქციებისა და დემონსტრაციების ჩატარებისგან. 1989 წლის 3 აპრილს, დამით ჩემს კაბინეტში შევხვდი ზვიად გამსახურდიას, მერაბ კოსტავას და ნიკო ჭავჭავაძეს. დაძაბული ვითარების მიუხედავად, გულთბილი შეხვედრა გვექონდა, რადგან ზვიადსა და მერაბს ბავშვობიდან ვიცნობდი. საუბარი აფხაზეთის თემით დავიწყეთ, ვთხოვე შეეწყვიტათ აქციები, ორი კვირა ედროვებინათ და თუ ამ ვადაში აფხაზეთის პრობლემის მოგვარებას ვერ შევძლებდი, თანამდებობიდან გადავდებოდი და როგორც ერთი რიგითი ქართველი, მათ გვერდით დავდებოდი. ისიც აუხსენი, რომ ძალიან მომგებიანი იყო ზამთრის ოლიმპიადის საქართველოში ჩატარება, დადებითი გადაწყვეტილება რომ მიიღონ, აუცილებელია, მოსკოვიდან წარგზავნილს, საქართველოში სიმშვიდე და სტაბილურობა დახედეს-თქო. პირველმა ზვიად გამსახურდიამ განაცხადა თანხმობა, მართალია ეს კაცი, ვაცადოთ, მით უფრო, რომ ორი კვირა არაფერს წვევტს, თუ დათქმულ დროში არაფერი გამოვიდა, აქციების გამართვა სოხუმში ზაფხულშიც შეიძლება, გაცილებით

მეტი ხალხის მობილიზებას შეეძლებოდა. დანარჩენებიც დათანხმდნენ და ნორმალურად დაეშორდით. 4 აპრილს გრამოვი ჩამოვიდა, დაათვალიერა ბაკურიანი და აღფრთოვანებულმა გვითხრა, რომ ოლიმპიადის ბაკურიანში ჩატარებას მხარს დაუჭერდა. ამ დროს თბილისიდან მატყობინებენ, არაფორმალურების ლიდერები მომიტინგეებთან და ინტელიგენციის ზოგიერთ წარმომადგენელთან ერთად, ფეხბურთის მატჩის შემდეგ, დაიძრნენ და მთავრობის სახლთან აქციას ატარებენო. ყურებს არ ვუჯერებდი, ჩვენი შეთანხმებიდან არათუ ორი კვირა, 24 საათიც არ იყო გასული. სასწრაფოდ დაებრუნდი თბილისში და იმავე საღამოს ბორის ადლეიბას შემცველი კანდიდატის შერჩევას შევეუდგე. გადაწყვეტილება ვიღებდი ვლადიმერ ხიშბა შეცვლიდა, რომელიც იმეამდ სატყეო მეურნეობის მინისტრის პირველი მოადგილე იყო. სხვათა შორის, მის დასაყოფილებლად რამდენიმე საათიანი მოლაპარაკება დამჭირდა. აფხაზეთის ხელისუფლებისთვის არაფერი შეგვიტყობინებია, ისე ჩაფიქრდით 6 აპრილის ადრია დილას სოხუმში. აეროპორტში შოთა გორგოძე, კომკავშირის ცეკას პირველი მდივანი სესილი გოგიბერიძე და მეორე მდივანი ბარამიძე დამხვდნენ. ჩავატარეთ ბიუროს სხდომა, ადლეიბას თანამდებობიდან გადაყენების საკითხი დავსვეთ და ხიშბას გაუწვიეთ რეკომენდაცია. არაფერ მოელოდა ასეთ რადიკალურ ზომებს. ბიუროს ყველა წევრი, მათ შორის თავად ადლეიბა, გაოგნებას ვერ ფარავდნენ. ბაგრატ შინკუბამ, აფხაზმა მწერალმა და საზოგადო მოღვაწემ, რომელიც ერთგვარ იდეოლოგად ითვლებოდა აფხაზურ საზოგადოებაში და ჯერ კიდევ 1947 წელს ითხოვდა კრემლისგან აფხაზეთის დამოუკიდებლობას, განაცხადა, ჯუმაბერ კატიაშვილი მართალია და მის სამართლიან გადაწყვეტილებას მხარი უნდა დაუჭიროთო. ადლეიბას გარდა, ლიხნის შეკრებაში მონაწილე რამდენიმე სხვა პარტიული და პასუხისმგებელი მუშაკიც გაერთიანდნენ. რამდენიმე ემოციური შეხვედრაც გვექონდა ხალხთან, დავგმეთ სეპარატისტი, ქართულ მილიციის სიტუაციის სრული კონტროლი დავავალეთ და 7 აპრილს, გამთენიისას შოთა გორგოძესა და სესილი

თუ ნარსულს მიუხაჩოვებლად არ შეაფასებ, ვერც ანგეოს ააშენებ და ვერც მომავალს დაგეგმავ

← 8 გვ.

და გიორგი ჭანტუიას ე.წ. ეროვნულ-დემოკრატიულმა ფრთამ წამოსწიეს ანტისაბჭოთა ლოზუნგები, რასაც ანტისახელმწიფოებრივად მივიჩნევდი. ვთქვი კიდევ, რომ ეს არ იყო ეროვნული მოძრაობა და მათ მიერ წარმოდგენილი „ეროვნულობა“ ქვეყნას დაღუპავდა.

9 აპრილის ტრაგედიადან ერთ თვეში სოხუმის უნივერსიტეტიდან ცალკე გამოვეყვს ჯავახიშვილის სახელობის ქართული ფილიალი, არადა სოხუმის უნივერსიტეტის რო-

გორც სტუდენტების, ისე პროფესორ-მასწავლებლების ორი მესამედი ქართველები იყვნენ. ყველაზე გასაოცარი ის არის, რომ ამ ნეგატიურ მოვლენას, რასაც ქართველებისა და აფხაზების გამიჯვნა ჰქვია, ქართველი საზოგადოება ოვაციებით შეხვდა, რადგან რადიკალთა ჯგუფმა ეს დიდ „მონაპოვად“ აღიარა. მერე იყო შევარდნაძის „მეორედ მოსვლა“, რასაც სხვა უბედურებებთან ერთად, აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს დაკარგვა მოყვა. რაც ყველაზე მთავარია, ჩვენ რეალობის შეგრძნება დაკარგეთ. მეზობელი მტრად გა-

დავიკიდეთ, მოძმის ძებნა ცხრა მთას იქით დავიწყეთ, იმ მოძმის რომელიც ოც წელზე მეტია წერს პეტციებს, კონვენციებს, დასკვნებს თუ რეკომენდაციებს, მაგრამ დღემდე არც აფხაზეთი და სამაჩაბლო დაგვიბრუნებია და არც ევროკავშირსა თუ ნატოში შევსულვართ. სიმაართლე გითხრათ, შორს ვარ იმ აზრისგან, რომ აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს „გასაღები“ რუსეთში, კრემლში დევს. ეს „გასაღები“ აფხაზი და ოსი ძმების, პირველ რიგში კი, საკუთარ გულგებში უნდა მოეძებნათ. ისტორიული სამართლიანობისთვის უნდა გავარკვიოთ, რატომ, როგორ და რა პირობებში დაკარგეთ ტერიტორიები, ვისი და რისი „წყალობით“ გვყავს ასეულ ათასობით დევნილი. ჭუბერზე გადმოსვლა ერის ტრაგედიაა, რომელსაც ხელისუფლების უმწეობის, უსუსურობისა საკუთარი ხალხის მიმართ ჩადენილი დანაშაულის და დალატის გარდა,

სხვა ახსნა არ აქვს. ვცდილობთ ყველაფერი სხვას გადავბაროთ, გარეშე მტერს, გარე ძალებსა და ფაქტორებს. ასე მოხდა 9 აპრილის, აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს დაკარგვის დროსაც, ერთადერთი მე ვიყავი, ვინც 9 აპრილს თავისი წილი პასუხისმგებლობა აღიარა. ტერიტორიების დაკარგვისას კი, რომელიც თავისი მასშტაბებით, მსხვერპლითა და ტრაგედიათა ათასგზის აღმატებულა 9 აპრილს, ასეთი ერთი ადამიანიც არ აღმოჩნდა ხელისუფლებაში თუ მის მიღმა. ყველამ ხელი დაიბანა და მერე ეს მოძმეთა სისხლით დაბანილი ხელი რუსეთისკენ გაიშვირა. რასაკვირველია, რუსეთს ლომის წილი მიუძღვის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფაში, ის ოკუპანტად მოგვევლინა 2008 წლის აგვისტოშიც, მაგრამ რაში ვლინდება ჩვენი გონიერება? საქართველოს ხელისუფლებას არ ეკისრება თავისი წილი პასუხისმგებლობა, როცა მტერთან საერთო ერის გამოწვევის ნაცვლად, შეგნებულად თუ შეუგნებლად მისი მოვლენების ესკალაციაზე და ტერიტორიებს ტერიტორიებზე კარგავს? რუსეთს, როგორც იმპერიას, ყოველთვის ჰქონდა ინტერესი საქართველოს შავიზღვისპირეთის მიმართ, მაგრამ ჩვენი უნიათობითა და ზშირ შემთხვევაში წინდაუხედაობით, ამ ინტერესის გამძაფრების საბაბს ვაძლევდით. ღოცა რესპუბლიკის ხელმძღვანელი ვიყავი, არ მოვირდიებივარ ხისტი საკადრო პოლიტიკის გატარებას და სეპარატისტებთან დაუნდობელი ბრძოლის გამოცხადებას. საქმე იმაშია, რომ მაშინ მართო აფხაზებს კი არა, ქართველებსაც გაუჩნდათ სეპარატიზმი, რაც ე.წ. ეროვნული მოძრაობის ლიდერებმა დანერგეს და ამის პოპულარიზაცია მათ მიერ გამართულ აქციებსა და

მიტინგებზე ხდებოდა. ამ პოპულისტურმა შეძახილებმა, ქართველების უპირატესად წარმოჩენამ და შოვინისტურმა დამოკიდებულებებმა გაგვაუცხოვა აფხაზეთთან და ოსებთან, რითაც კარგად ისარგებლა რუსეთმა. რუსეთის ადვოკატობას არ ვაპირებ, მაგრამ კარგად ვიცნობ ჩვენი ქვეყნის ისტორიას, ვგრძნობ ერთმორწმუნეობის ძალასაც და აქედან გამომდინარე, დახუსტებით შემომღია ვთქვა, რუსეთთან კეთილგანწყობილი ურთიერთობების გარეშე, საქართველო ტერიტორიულ მთლიანობას ვერ აღიდგენს. პოლიტიკა საკუთარი ქვეყნის კეთილდღეობაზე ზრუნვას ნიშნავს, რაც ქვეყნის საკეთილდღეოდ გარკვეულ დამთმებზე წასვლასა და დაკარგვის უნარს მოითხოვს. თუ საჭიროება მოითხოვს, მტერსაც უნდა დაველაპარაკოთ.

მანანა სუსიოვილი
599 51 28 24

მსოფლიო პოლიტიკური კრიზისის ფლვარზე

CONGRESSMAN AMONG FOUR PEOPLE SHOT AT BASEBALL FIELD IN ALEXANDRIA, VA

სამყაროში დასადაგრებულმა პოლიტიკურმა ქაოსმა რადიკალიზმს გაუხსნა გზა. სამწუხარო ფაქტია, რომ ნებისმიერი პოლიტიკური საკითხის გადაწყვეტამ ძალისმიერი მეთოდების გამოყენებით დაიძვედა ადგილი. ამის თქმის საფუძველს აშშ-ში კონგრესმენ სანდერსზე განხორციელებული თავდასხმაც გვაძლევს საფუძველს. კონგრესმენი, საბენდიეროდ, გადარჩა, თუმცა ჯერ კიდევ მოუწევს საავადმყოფოში ყოფნა. რა გახდა მასზე შეიარაღებული თავდასხმის მიზეზი, უცნობია, რადგან მკვლეელი პოლიციამ დაჭრა, თუმცა მისი გადარჩენა ექიმებმა ვერ შეძლეს. აქედან გამომდინარე, უნდა ვივარაუდოთ, რომ თავდასხმის ზუსტ მიზეზს ვერ გავიგებთ, რადგან შემსრულებელი ლიკვიდირებულია. მის გარეშე კი შემკვეთებზე (თუ არსებობდნენ) გასვლა გამოძიებას გაუჭირდება.

ამასობაში სენატმა მიიღო დადგენილების პროექტი რუსეთისთვის და ირანისთვის სანქციების განხორციელება-გამკაცრების შესახებ. აღსანიშნავია, რომ პროექტს 97-მა სენატორმა დაუჭირა მხარი და მხოლოდ ორი იყო წინააღმდეგი. ახლა კანონი ქვედა პალატამ უნდა განიხილოს. დამტკიცების შემთხვევაში დონალდ ტრამპი საკმაოდ რთულ ვითარებაში აღმოჩნდება, რადგან მისი წინასააღმდეგო დაპირება, რომ რუსეთთან გააუმჯობესებდა ურთიერთობას, შეუსრულებელი დარჩება. ექსპერტები მიიჩნევენ, რომ რუსეთთან ვითარება შეიძლება უფრო მწვავე დაპირისპირებაშიც გადაიზარდოს. ექსპერტებისა და პოლიტოლოგების განცხადებით, აღნიშნული კიდევ ერთი დასტურია იმისა, რომ ვაშინგტონის პოლიტიკური ელიტა ყოველნაირად ეწინააღმდეგება ტრამპის საგარეო პოლიტიკას, რომელსაც ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში უპრეცედენტო ვითარებად აფასებენ.

მოსალოდნელ გამკაცრებულ სანქციებს ექსპერტები გლობალურ ეკონომიკას უკავშირებენ. აშშ-ის ბიზნესმენები, რომლებიც ბუნებრივი აირის და ნავთობის

სფეროში საქმიანობენ, ცდილობენ გამოიყენონ თავიანთი გავლენა ხელისუფლებაში. მათი სურვილია ევროპაში რუსული ბუნებრივი გაზი თავიანთი თხევადი ჩანაცვლონ. აღსანიშნავია, რომ თხევადი გაზი ბუნებრივზე გაცილებით ძვირია და გადაზიდვაც რთულია. თუმცა ბიზნესმენებისთვის ამას მნიშვნელობა არ აქვს, მთავარია მეტი შემოსავალი.

ამასობაში დიდ ბრიტანეთში დაიწყო ევროკავშირიდან გასვლის პროცედურა. როგორც პოლიტოლოგები აღნიშნავენ, მოქმედმა პრემიერ-მინისტრმა ტერეზა მეიმ, შესაძლოა, პროცედურის დასრულება ვერ შეძლოს. მისი რეიტინგი ლონდონის ერთ-ერთ პრესტიჟულ უბანში 27-სართულიანი სახლის დაწვის შემდეგ დაეცა. ხანძრის შედეგები უძძიმესია – რამდენიმე ათეული ადამიანი დაიღუპა, ხოლო 58 დღემდე უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ითვლება. მართალია, ხანძრის გაჩენაში მისი არავინ ადანაშაულებს, მაგრამ ხალხის უკმაყოფილება მისმა დაგვიანებულმა რეაქციამ გამოიწვია. თანაპარტიელებმაც მკაცრი შეფასება მისცეს მის გეულერობას, რამაც მოსახლეობაში იმიჯის დაცემას შეუწყო ხელი. კონსერვატორებმა ულტიმატუმი წაუყვეს ტერეზა მისი – იგი ან ათ დღეში შეძლებს მოსახლეობაში ნდობის აღდგენას, ან თანამდებობის დატოვება მოუწევს. ბრიტანეთის ევროკავშირიდან გასვლის პროცედურა, ფაქტობრივად, პოლიტიკური კრიზისის ფონზე დაიწყო.

საფრანგეთში, ევროკავშირის ერთ-ერთ მამოძრავებელ ქვეყანაში საპარლამენტო არჩევნების მეორე ტური დასრულდა. როგორც პოლიტოლოგები ვარაუდობდნენ, პირველი ტურის შემდეგ პრეზიდენტ ემანუელ მაკრონის პარტიამ „წინ რესპუბლიკამ“ მოიპოვა პარლამენტში სრული უმრავლესობა. ექსპერტები ამას ამომრჩეველთა რეკორდულად დაბალ რაოდენობას უკავშირებენ.

ევროპაში მიმწვდარმა დევნილთა ურიცხვმა ნაკადმა ევროკავშირის ქვეყნებს შორის დაძაბვა ვითარება. ჩეხეთი, უნგრეთი, პოლონეთი უარს აცხადებენ აფრიკა-აზიიდან დევნილთა მიღებაზე, რადგან ბოლო პერიოდში ამ ქვეყნებში დევნილთა რაოდენობა ხუთჯერ გაიზარდა. ამასთან, შიშობენ, რომ დევნილის თუ მიგრანტის სახელით ტერიტორიებთან დაკავშირებული პირები შეადწმენდენ ქვეყნებში. პოლონეთში მხოლოდ უკრაინელთა რაოდენობამ უკვე მილიონს გადაჭარბა და ამ ქვეყნას აფრიკა-აზიელი მიგრანტების მიღება აღარ ძალუძს. ვითარება იმდენად გამწვავდა, რომ ჩეხი პოლიტიკოსები ხმამაღლა აცხადებენ, დროა, ევროკავშირიდან გასვლაზე ვიფიქროთ.

გასულ კვირას გარდაიცვალა მე-20 საუკუნის ერთ-ერთი გამორჩეული პოლიტიკოსი, გერმანიის ყოფილი კანცლერი ჰელმუტ კოლი. კაცი, რომლის სახელსაც უკავშირდება გახლეჩილი გერმანიის გაერთიანება. მისი იდეა იყო ერთიანი ევროპული ვალუტის შემოღება, ევროპის შეერთებული ქვეყნების შექმნა. კაცი, რომელმაც პოლიტიკაში მოიყვანა და დააფრთიანა დღევანდელი კანცლერი ანგელა მერკელი. ფრაუ მერკელმა კი უდალალა თავის მასწავლებელს. ჰელმუტ კოლი სიცოცხლის ბოლომდე არ აპატიო მერკელს დალატი. ალბათ, სამართლიანადაც. ჰელმუტ კოლის მსგავსი გაწონასწორებული, ჯენტლმენი პოლიტიკოსები, რომლებსაც შეუძლიათ ნებისმიერ ოპონენტთან დიალოგი, სამწუხაროდ, დღეს მსოფლიოში აღარ არიან.

ბიან ბურდული
551 17 27 07

მსოფლიო სივრცეში უკვე არაა უკველადი კოლხური სივრცეების რეკონსტრუქცია იშვიათად?

(გაბრიელა, ლანსაჟისი № „სა“ N1 2017

შეიძლება მიიჩნეოდეს, რომ გიბრე-ლე-თეფეს ნაგებობები მხოლოდ და მხოლოდ საკულტო დანიშნულებით ააგეს და ისინი დედამიწის უძველესი ტაძრები უნდა ყოფილიყვნენ. „ტაძრები“ არ ჰგავდა მანამდე აღმოჩენილ არც ერთ ნაგებობას. T-ს ფორმის 3,5-7 მ კიბრეის მონოლითური სვეტები განლაგებულია წრიულად (დიამეტრი მერყეობს 10-იდან 20 მეტრამდე). მონოლითებს შორის კედელი ამოყვანილია ქვებით, ხოლო ცენტრში მოთავსებულია ასევე T-ს ფორმის ორი სვეტი, რომელიც სიმაღლით აღემატება დანარჩენებს. გაურკვეველი იყო ვის ეკუთვნოდა მდიდრულად შემკული მონოლითები და რეალურად რას წარმოადგენდა. მკვლევარების აზრით, ყველაზე მსხვილი ცენტრალური მონოლითები ჰგავდნენ სტოუნჰენჯის ქვის ფილებს, მაგრამ 6 000 წლით „ხნიერები იყვნენ“. ყველა შემთხვევაში გაურკვეველი დარჩა ის, რომ ნეოლითი ხანაა, როდესაც ადამიანებმა არ იციან არც მესაქონლეობა, არც მიწათმოქმედება და ასეთ რამეს ასეთ დონეზე რაანირად ქმნიდნენ? „როგორც ჩანს, მეცნიერებს მოუწევთ ხელახლა გადაწერონ ადრეული ისტორიის მნიშვნელოვანი თავები“, – აღნიშნა ა. კოლხევი.

ცნ. მ. წ. აღ 10950 წლისთვის

თური ცივილიზაცია, სავარაუდოდ, ახალი, უფრო ცივი კლიმატის საპასუხოდ. ამავ პერიოდში გადაშენდნენ გრძელბეწვიანი მამონტები. მიუხედავად იმისა, რომ მინი გამყინვარება კარგადაა შესწავლილი, ამ დრომდე უცნობია ზუსტად რა გახდა მისი გამოშვების მიზეზი. ერთ-ერთი წამყვანი ჰიპოთეზა კომეტის ჩამოვარდნაა, თუმცა მეცნიერებმა იმ პერიოდის კომეტის ფიზიკური მტკიცებულების პოვნა ვერ შეძლეს. ედინბურგის უნივერსიტეტის მკვლევართა განცხადებით, სამხრეთ თურქეთში, მსოფლიოს დღემდე ცნობილ უძველეს ტაძარ გიბრე-ლე-თეფეში აღმოჩენილი სიმბოლოები დამატებითი მტკიცებულებაა იმისა, რომ მცირე გამყინვარება კომეტამ გამოწვევა. როგორც ირკვევა, გიბრე-ლე-

რავი ადამიანის სიკვდილს განასახიერებს. გიბრე-ლე-თეფეს ორნამენტებს დიდი ხნის მოვლის კვალი ეტყობა. როგორც ჩანს, ადამიანები მასზე ათასობით წელიწადის მანძილზე ზრუნავდნენ, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ იქ აღწერილი მოვლენა და მისი შედეგები დიდხანს, საუკუნეების მანძილზე გაქვეყნდა ცივილიზაციას. იმის გასარკვევად, მართლაც დაცა თუ არა კომეტა დედამიწას და დემონსტრირდა თუ არა „ფასკუნჯის ქვაზე“ დატანილ ვარსკვლავთა ნიშნების სპეციფიკურ თარიღს, მკვლევარებმა კომპიუტერული მოდელი გამოიყენეს. აღმოჩნდა, რომ კითხვის ნიშნის ქვეშ არსებული მოვლენა დაახლოებით ძვ. წ. 10 950 წელს უნდა მომხდარიყო. თარიღის ცდომილება 250 წელს შეადგენს. ამ ორნამენტის დათარიღება ასევე ემთხვევა გრენლანდიდან აღებულ ყინულთა გულის ასაკს, რაც მინი-გამყინვარების დაწყების თარიღად ძვ. წ. 10 890 წელს განსაზღვრავს. კი, ბატონო, მაგრამ ამ კოდირებულ სისტემას როგორ შექმნიდა ფაქტობრივად ველური საზოგადოება? ხოლო თუ მათ არ შეუქმნიათ, მაშ ვის უნდა შეექმნა? პირველყოფილი საზოგადოებისა და ამ საზოგადოების ბოლო დროინდელი დასახლება ტომები ურთიერთდაპირისპირებული იყვნენ და მათ გაერთიანებული ძალით საერთო ეკლესია-ტაძრების, მრავალტონიანი ქვის სვეტებით ერთიანი სალოცავის შექმნა არ შეეძლოთ...

თანამედროვე თურქეთის, ერაყის, სირიის, პალესტინის, ხმელთაშუა ზღვის აუზში და სხვა ტერიტორიებზე იმ უძველეს ეპოქაში ცხოვრობდა ოცდაათზე მეტი კოლხური ტომი – ისტორიაში ამ ტერიტორიებზე არ ჩანს სხვა ტომები და ხალხები გარდა კოლხ-პელაზგებისა...

აია-კოლხეთი (საქართველოს) მსოფლიო მემკვიდრეობის სივრცეების რეკონსტრუქცია იშვიათად?

მსოფლიო წარდგანას („წყარო-დგან“) და ატლანტიდის დაღუპვას პლატონი კოსმიურ აფეთქებას უკავშირებს და გარკვეული თვალსაზრისით კოლხეთის მეფის ძმის, ფაეტ(თ)ონის მითით ხსნის. პლატონისავე ცნობით, სწავლულმა ქურუმებმა სოლონს (ათენელი პოეტი, მხედართმთავარი, რეფორმატორი, კანონმდებელი, მიჩნეული იყო ერთ-ერთ ყველაზე ბრძენ ადამიანად. დაიბადა ძვ.წ 638 წელს, გარდაიცვალა ძვ.წ 558 წელს) უთხრეს, რომ ფაეტონის მითში ჩაქსოვილია სინამდვილე, ციური სხეულები დროთა განმავლობაში უხვევენ თავიანთი გზიდან და მის მსგავსად იმსხვერვიანო... ამერიკელი მეცნიერი და მწერალი იგნატიოს დონელი წიგნში „ლა-თინური ენის წარმოშობა“ აღნიშნავს, რომ მაია არის წარდგანამდელი

ატლანტიდიდან მოსული ტომის, კოლხუას კულტურული მემკვიდრე, რომ „კოლხუას ერა დამთავრდა ქრისტეს დაბადებამდე რამდენიმე ათასი წლით ადრე“, ანუ ატლანტიდასა და კოლხუამდელ ამერიკას შორის არსებობდა საზღვაო მიმოსვლა.

დონელის პირველ საბაზო წყაროს წარმოადგენს XVI საუკუნის ქრისტიანი ესპანელი მისიონერის დიეგო დე ლანდას ხელნაწერი წიგნი „მაიას ტომის ისტორია“, რომელიც ესპანეთის სამეფოს ისტორიის აკადემიის წიგნთსაცავში ინახება. იგი პირველი ქრისტიანი ეპისკოპოსი იყო იუკატანის ნახევარკუნძულზე რომელმაც აღწერა წარდგანამდელი მაიას ტომის ისტორია, „მაიას ანბანი“ და ამ ანბანის წინასახე – კოლხუას ანბანი. შემდგომში მისი ხელნაწერები შეისწავლა ფრანგმა კათოლიკე მისიონერმა ბურბომ და „მაიას ანბანზე“ დაფუძნებით ძველი ამერიკული წარწერებიც გაშიფრა.

აშშ-ის ადამიანის გენეტიკის სპეციალისტებმა (ხელმძღვანელი პროფ. ბრაიან საიქსი) ადამიანის მიტოქონდრიული ანალიზის საფუძველზე დაასკვნეს, რომ ევროპელთა დიდი ნაწილის წინაპრები კავკასიიდან (კავკასიაში იმ დროს კოლხები ცხოვრობდნენ) არიან წამოსულები და ეს გენი მართლაც ადამიანის გენეტიკას. მეცნიერები ერთ აზრზე შეჯერდნენ, რომ ქსენი-ზანა-დალის (კოლხური, ქართული) კლანი, ევროპის ათვისების შემდეგ, მსოფლიოს დიდი გამყინვარების დროს ყინულით დაფარული ოკეანით ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტზე გადასულა და იქაც დაფუძნებულა.

ევროპის „დი-ს“ კლანებიდან უძველესი და უმდიდრესი ქსენი-ზანას, ანუ ქართული მითოლოგიით „დალის“ კლანი, რომელიც ჩამოყალიბდა კავკასიაში (კოლხეთში) 25 000 წლის წინ და ბოლო დიდი გამყინვარებამდე გავრცელდა მიწის ევროპაში. მომდევნო, „ვალდა-ს“ („ვალდას“) კლანის ასაკი 17 000 წელია. ქსენი-დალის გენები აღმოჩნდა ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტის ინდიელთა ზოგიერთი ტომის წარმომადგენლებშიც, რასთან გვაქვს საქმე?

დონელის ცნობებსაც თუ გავიხიარებთ, მასადასამე, ქართულმა ტომმა კოლხუამ კოლხუამდელ მრავალი საუკუნით ადრე ადამიანთა ამერიკის კონტინენტი და იქ დიდი კულტურული მისია შეასრულა, მაიას ტომს შეუდგინა ანბანი და კოლხუათა ატლანტიდური ცივილიზაცია დაამკვიდრა ცენტრალურ ამერიკაში – აღნიშნულ საკითხს მოგვიანებით მივუბრუნდეთ.

რაც შეეხება კოლხუმის მიერ ამერიკის კონტინენტის აღმოჩენას,

ამის შესახებ „რეისის რუკასთან“ დაკავშირებით უკვე აღვნიშნეთ. საინტერესო ინფორმაციის სახით შეგიძლია დავამატოთ, რომ 1492 წლის აგვისტოში ქრისტეფორე კოლუმბის 90-კაციანი ეკიპაჟი (3 გემით) გავიდა ესპანეთის ნავსადგურ პალოსიდან და ეკიპაჟში მძეობი მოლაშხიები და ლიპისკუა იყვნენ.

აღნიშნულ ფაქტზე, გამოჩენილ მეცნიერს, ნეგროპათოლოგ, პროფესორ იური მოლაშხიას აქვს მოპოვებული მასალები, მაგრამ მიზეზთა გამო კომუნისტური რეჟიმის დროს ვერ მოახერხა მათი გამოქვეყნება. ორი უდიდესი აღმოჩენისთვის ბატონი მოლაშხია გერმანულმა მეცნიერებმა ნობელის პრემიაზე წარადგინეს, მაგრამ იგი ძალიან მალე გარდაიცვალა.

აღნიშნულ საკითხზე საინტერესო მასალები გამოაქვეყნა 1998 წელს თ. შოთაძემ. იური მოლაშხია მეხიკოში საერთაშორისო კონფერენციაში მონაწილეობისას შეხვედრით მოგვარეს, მექსიკაში მცხოვრებ, დიდი ფოტო-ატლანტიკის მფლობელ მოლაშხიას, რომელიც კოლუმბის ექვსედიციაში მონაწილე უმცროსი მოლაშხიას შორეული მემკვიდრე ყოფილა. მას იური მოლაშხიასთვის გადაუცია მნიშვნელოვანი მასალები ექვსედიციაში მონაწილეთა გვარების მითითებითა და სხვა დოკუმენტებით. სხვათაშორის, კოლუმბის ერთ-ერთ კარაველას, რომლის კაპიტანი ვინსენტე იანესი იყო, მეგრული სახელი „ნინია“ ერქვა...

სამოუსნობი არქეოლოგიური აღმოჩენები

რადგან სიტყვამ მოიტანა, მოკლედ შევეხებით ათ საოცარ არქეოლოგიურ აღმოჩენას, რომელიც ამოუსწნელ თავსატეხად არის დარჩენილი და მათ შესახებ მხოლოდ ვარაუდებია.

ლანს-ო-მელოში – „ახალი სამყაროს“ აღმოჩენად კოლუმბი მიიჩნევა, თუმცა კუნძულ ნიუფაუნდლენდზე აღმოჩენილი დასახლება კიდევ ერთხელ ამტკიცებს, რომ 1000 წლის წლის ამერიკის კონტინენტს, იმდროინდელი ვიკინგებმა მიაღწიეს. მეცნიერთა აზრით, ამ დასახლებაში 30-160 ადამიანი ცხოვრობდა რომლებმაც იქ რამდენიმე წელი გაატარეს. საკსაიუამანი – ეს სამონასტრო ქალაქი კუსკოში (პერუ), ინკების იმპერიის დედაქალაქში მდებარეობს. ქვები ისე მჭიდროდ არის ერთმანეთზე დაწყობილი, რომ ჩვეულებრივი ქაღალდის ფურცელიც კი არსად ეტევა. სავარაუდოდ, ეს უნიკალური ნაგებობა თავის დროზე ციხე-სიმაგრის ფუნქციას ასრულებდა.

(გაბრიელა იქნება)

ლანს-ო-მელოში

გეომეტრიული სახეები და ცხოველების ფიგურები სვეტებზე ბევრად მეტია ვიდრე ორნამენტი. ვარაუდობდნენ, რომ მათი გრაფიკული კომბინაციის მიღმა იმალება სიტყვები და ფრაზები. კლაუს შმიდტი მიიჩნევდა, რომ წარწერები შეიცავდა მხოლოდ იმ ხალხისთვის გასაგებ რაღაც გზავნილს, ანუ საქმე ჰქონდათ ინფორმაციის კოდირების უძველეს სისტემასთან, რაც აბსოლუტური გადატრიალებით ემუქრებოდა ისტორიულ წარსულს, ფაქტებს, მოვლენებს.

მკვლევარებმა საბოლოოდ გაშიფრეს თურქეთის ერთ-ერთ უძველეს ტაძარში აღმოჩენილი სახელგანთქმული სიმბოლოები და გაიარკვა, რომ ამბავი გამანადგურებელ კომეტას ეხება, რომელიც დედამიწას დაახლოებით 13 000 წლის წინ დაეცა. იმ პერიოდის შხის სისტემის კომპიუტერული გამოთვლის შედეგად მკვლევარებმა დაადგინეს, რომ სიმბოლოები აღწერს ძვ.წ. დაახლოებით 10 950 წელს ჩამოვარდნილ კომეტას, რაც ზუსტად ემთხვევა მინი-გამყინვარების დასაწყისს, რომელმაც ცივილიზაცია სამარადისოდ შეცვალა.

„ახალგაზრდა დრასის“ სახელით ცნობილი ეს მცირე გამყინვარება 1000 წელს გაგრძელდა და კაცობრიობისთვის გადამწყვეტ პერიოდად მიიჩნევა, რადგან ეს ის ხანაა, როდესაც წარმოიშვა სოფლის მეურნეობა და პირველი ნეოლი-

საპასიუამანი

ქლიერი რეგონები ქლიერი

წყალტუბო

გზების რეაბილიტაცია წყალტუბოში

წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში 2017 წლის რეგიონული განვითარების ფონდიდან და ადგილობრივი ბიუჯეტიდან დაფინანსებული პროექტების განხორციელება დაიწყო. ფონდმა წელს 3 376 662 ლარით დააფინანსა 9 პროექტი, ხოლო ადგილობრივმა ბიუჯეტმა 1 352 852 ლარით – 21 პროექტი. პრიორიტეტულია სოფლებსა და ქალაქის ტერიტორიაზე გზების რეაბილიტაცია.

წყალტუბოში 9 აპრილის, გამსახურდიას, ახალგაზრდობის ქუჩებისა და ლორთქიფანიძის მე-2 ჩიხის ასფალტბეტონის საფარის მოწყობის, ასევე სოფელ სორმონში ეკლესიასთან მისასვლელი გზისა და ბროწეულას გზის რეაბილიტაციის სამუშაოები მუნიციპალიტეტის გამგებელმა კონსტანტინე მამისიშვილმა და გამგებლის მოადგილემ გენადი ბალანჩივაძემ დაათვალიერეს.

ბაღდათი – მიკროავტობუსის სოფელ საბუკინისთვის

25 წლის შემდეგ სოფელ მეორე ოზის საბუკინის უბნის მიმართულებით სამგზავრო მიკროავტობუსი დაინიშნა, რომელიც ყოველ პარასკევს იმობრავებს. ოზიდან დილით, 7.30 სთ-ზე გავა ბაღდათისკენ, ბაღდათის ბაზრიდან საბუკინის მიმართულებით გამოვა 11.30 სთ-ზე. სოფლის მოსახლეობამ მიკროავტობუსის პირველი რეისით უკვე იმგზავრა.

ხარაბაული ხილარი-მარძია

ხილარი-ვარძიის მოსახლეობას ხარაბაულის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა, ნიკოლოზ თოფურიძემ 6 თვის ანგარიში წარუდგინა და სამომავლო გეგმებიც გააცნო.

2017 წელს ხარაბაულის მუნიციპალიტეტის 14 სოფელში ინფრასტრუქტურული პროექტები განხორციელდება. მათ შორის უპირატესობა სოფლის ცენტრალურ გზებს ენიჭება, ერთი პროექტით სოფელ ნადაბურში საბავშვო ბაღის მშენებლობა იგეგმება. საერთო ჯამში, წელს ხარაბაულში 24 კმ-მდე გზის რეაბილიტაცია

იგეგმება, რისთვისაც 3,5 მილიონი ლარი დაინარჩუნდა. გამგებლის განმარტებით, მომზადებულია ასევე პროექტები, რომლებიც დამატებით 15 სოფლის გზის რეაბილიტაციას ითვალისწინებს და რისთვისაც 4 მილიონი ლარია საჭირო. პროექტები საკრებულომ უკვე მოიწონა და საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრომ, სავარაუდოდ, წელსვე დააფინანსებს.

ხილარის ადმინისტრაციულ ერთეულში წელს მოხდებოდა სოფლის ტაძრამდე მისასვლელი 700-მეტრიანი ამორტიზებული მონაკვეთი, რომელიც საფრთხეს უქმნიდა ტრანსპორტის მოძრაობას. სამუშაოების დაწყებამდე ხილარში მისასვლელი ხილის ადგიანით სამუშაოები მიმდინარეობს, რათა გზის მშენებლობის პროცესში მძიმე ტექნიკის გადაადგილებას პრობლემა არ შეექმნას. პროექტი სტიქიის ფონდიდან 8000 ლარით ფინანსდება. ნიკოლოზ თოფურიძემ ხილის ადგიანით სამუშაოები დაათვალიერა.

გზის 500-მეტრიანი მონაკვეთი კეთილმოეწყობა ასევე სოფელ ვარძიის პირველ უბანში. გამგებლის ინფორმაციით, ხარაბაულის მუნიციპალიტეტის საკრებულომ მოიწონა პროექტი, რომელიც აღნიშნული გზის კიდევ 1,5 კილომეტრით გაგრძელებას ითვალისწინებს. ეს პროექტი შესაძლოა წელსვე დაფინანსდეს.

გამგებელმა მოსახლეობას ასევე აცნობა, რომ მიმდინარე ზაფ-

ხულს დასრულდება ხარაბაულის მუნიციპალიტეტის გამრიცხველიანება, ხოლო განიფიცირების პროექტი მომავალი წლიდან გაგრძელდება. ბაზალეთში, ჩხერში, ახალსოფელსა და თეთრაწაროში გაზის სისტემა უკვე დამონტაჟებულია, დასასრულს უახლოვდება ჯაფარეულისა და ისლარის დაქსეფა. „სოკარ ჯორჯია გაზიდან“ მიღებული ინფორმაციით, წელს ექვსივე სოფლის მოსახლეობა მიიღებს ბუნებრივ აირს.

გურჯაანის მუნიციპალიტეტი

● სოფელ ვეჯინში ე.წ. კეჭის სასაფლაომდე მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია დაიწყო. სამუშაოები რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფარგლებში მიმდინარეობს და სექტემბრის ბოლოს დასრულდება.

● გურჯაანში, თამარ მეფის ქუჩაზე, გურჯაანის მუნიციპალური კულტურის ცენტრსა და ე.წ. „პაპას ბაღს“ შორის მდებარე მოედნის რეაბილიტაცია დაიწყო. პროექტის ფარგლებში მოასფალტდება გზა, კეთილმოეწყობა და ადაპტირდება თოჯინების თეატრში მისასვლელი კიბე. სამუშაოები ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ფინანსდება.

● გურჯაანში, რუსთაველის ქუჩასა და ნონეშვილის გამზირზე მდებარე ტროტუარების დაზიანებული ადგილების შეკეთება მიმდინარეობს.

● გურჯაანის ნაყინის კომპანია თანამედროვე აღჭურვილობა

და დამონტაჟება გათბობის თანამედროვე სისტემა. სამუშაოებს ტენდერში გამარჯვებული კომპანია შპს „ირთანი“ 12 აგვისტომდე დაასრულებს.

● ზ. ჭავჭავაძის, გურამიშვილის ქუჩებზე, ასევე, წერეთლისა და ლაშარის ქუჩების კვეთაზე მიმდინარეობს სანიაღვრე არხების მოწყობა, რისთვისაც ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 26 649 ლარი იხარჯება. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოები 17 ივლისამდე უნდა დასრულდეს.

ყვარლის მუნიციპალიტეტი

● ქალაქ ყვარელში №1 და №2

ყვარელი

საბავშვო ბაგა-ბაღების რეაბილიტაცია მიმდინარეობს. მიმდინარე სამუშაოები ყვარლის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ილია შვექლაშვილმა გამგებლის შესაბამისი სამსახურების ხელმძღვანელებთან ერთად დაათვალიერა. სრული რეაბილიტაციის ფარგლებში, №2 საბავშვო ბაღში წესრიგდება ინტერიერი და ფასადი, ეზო, სველი წერტილები, მონტაჟდება გათბობის სისტემა, იცვლება კარ-ფანჯარა, რის შემდეგაც შენობა სრულად დააკმაყოფილებს ყველა საჭირო სტანდარტს.

პროექტი რეგიონალური განვითარების ფონდიდან დაფინანსდა 340 100 ლარით. სამუშაოები 25 სექტემბრამდე დასრულდება.

№1 საბავშვო ბაგა-ბაღის შენობის ნაწილობრივი რეაბილიტაციისთვის კი რეგიონალური განვითარების ფონდიდან 66 500 ლარია გამოყოფილი. პროექტის მიხედვით, განახლდება ოთახები

და დამონტაჟება გათბობის თანამედროვე სისტემა. სამუშაოებს ტენდერში გამარჯვებული კომპანია შპს „ირთანი“ 12 აგვისტომდე დაასრულებს.

● ზ. ჭავჭავაძის, გურამიშვილის ქუჩებზე, ასევე, წერეთლისა და ლაშარის ქუჩების კვეთაზე მიმდინარეობს სანიაღვრე არხების მოწყობა, რისთვისაც ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 26 649 ლარი იხარჯება. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოები 17 ივლისამდე უნდა დასრულდეს.

● სოფელ კუჭატანში ყვარლის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ადგილობრივებისგან პირადად მოისმინა, თუ რა პრობლემები აწუხებთ მათ და დახმარება აღუთქვა.

გამგებელმა დაათვალიერა საბავშვო ბაღის შენობა, თანამშრომლებსა და აღსაზრდელებს გაესაუბრა.

თათბირი დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებლის სათათბირო ოთახში გაიმართა „სახელმწიფო პროექტის ფარგლებში მიწის ნაკვეთებზე უფლებათა სისტემური და სპორადული რეგისტრაციის სპეციალური წესისა და საკა-

დასტრო მონაცემების სრულყოფის შესახებ“ სამუშაო შეხვედრა, რომელზედაც დაისახა ამ პროცესის დაჩქარებისა და უკეთ მომსახურების გზები. შეხვედრას ესწრებოდნენ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანაიშვილი, ქონების მართვის, ეკონომიკური განვითარების, სტატისტიკის განყოფილების უფროსი გივი ბენაშვილი, იურიდიული სამსახურის უფროსი გიორგი გონაშვილი და გამგებლის წარმომადგენლები ადმინისტრაციულ ერთეულებში.

სამეზობლო სტიქიის შედეგად ითვლიან

წყალდიდობამ მნიშვნელოვნად დაზარალა ზუგდიდის, ჩხოროწყუს, მარტვილის და სენაკის მუნიციპალიტეტები.

ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტის სოფელ ახუთში 50-მეტრიანი ხიდი

საქართველოსთვის

დაზიანდა. ახუთი-ჩხორიწყუს დამაკავშირებელი საავტომობილო ხიდი ავარიულია და მასზე მოძრაობა აკრძალა. მისი აღდგენაც შეუძლებელია, ამიტომაც მის ნაცვლად ახალი ხიდი აშენდება.

მარტვილის მუნიციპალიტეტის რამდენიმე სოფელში წყალდიდობამ და მეწყერმა შიდა გზები დააზიანა. სოფელ ჭალადილში მდინარე რიონის შენაკადი დამბიდან გადმოვიდა. წყალმა რამდენიმე ადგილას გაბიონიდან გამოჟონა, თუმცა მძიმე ტექნიკისა და გამგებობის შესაბამისი სამსახურების მუშაობის შედეგად სიტუაცია დარეგულირდა. უახლოეს პერიოდში ამ ადგილზე გაბიონები მოეწყობა და დატბორვის საშიშროება მოსახლეობას აღარ ექნება.

ფოტო

შეკრებილებს განსახორციელებელი სამუშაო პროექტი გააცნეს. კრების მონაწილეებმა მოიწონეს და მხარი დაუჭირეს წარმოდგენილ პროექტს.

მრავალსართულიანი კორპუსების საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაცია ფოთში

ფოთის მრავალსართულიანი კორპუსების შიდა საკანალიზაციო ქსელის რეაბილიტაციისთვის 760 ათასი ლარი იხარჯება. აქედან 217 ათასი ლარი ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოიყო, ხოლო დარჩენილი თანხა, 543 ათასი ლარი – რეგიონული განვითარების ფონდიდან. პროექტის მიხედვით, შიდა საკანალიზაციო ქსელი 35 მრავალსართულიან კორპუსში რეაბილიტირდება. ფოთის მერი ირაკლი კაკულია და საკრებულოს თავმჯდომარე ალექსანდრე თოფურია შესაბამისი სამსახურის წარმომადგენლებთან ერთად სარეაბილიტაციო სამუშაოებს გაეცნენ ბერდიანსკის ქუჩის 30 საცხოვრებელ კორპუსში. ასეთივე პროექტი 2016 წელსაც განხორციელდა და საკანალიზაციო სისტემა მოწესრიგდა 26 მრავალსართულიან კორპუსში, რისთვისაც ადგილობრივი ბიუჯეტიდან 588 690 ლარი დაიხარჯა.

მარტვილი - ნაგავაზარ-ხუნის დამაკავშირებელი გზა

მარტვილის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხუნისა და სოფელ ნაგავაზარს დამაკავშირებელი გზის მშენებლობა დაიწყო. გზის ამ მონაკვეთზე ასფალტბეტონის

საფარი არასდროს ყოფილა. პროექტის ფარგლებში ასფალტბეტონი დაიგება 3905 მეტრზე, ასევე მოეწყობა დამხმარე ნაგებობები (ეზოში შესასვლელი, სანიაღვრე სისტემები, მილხიდები და სხვა). მიმდინარე სამუშაოებს მარტვილის მუნიციპალიტეტის გამგებლის პირველი მოადგილე გიორგი გოროზია ინფრასტრუქტურის, ურბანული განვითარებისა და არქიტექტურის სამსახურის უფროსთან ერთად გაეცნო.

პროექტის ღირებულებაა 831381 ლარი. ამ ეტაპზე დასაქმებულია 15 ადგილობრივი, მუშაობს 10 ერთეული ტექნიკა.

ნაგავაზარ-ხუნის გზის მშენებლობა საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდის და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის დაფინანსებით ხორციელდება.

სენაკი - ხორშის ასფალტის საფარი იგება

სენაკის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გოჩა დგებუაძემ, მოადგილესთან და შესაბამისი სამსახურის წარმომადგენლებთან ერთად, ხორშის ადმინისტრაციულ ერთეულში საავტომობილო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები დაათვალიერა.

სოფელ სკურიდან ადმინისტრაციულ ცენტრამდე, 1800 მ-იან მონაკვეთზე, ასფალტბეტონის საფარი იგება. რეაბილიტირებული გზით 2500-ზე მეტი ადგილობრივი ისარგებლებს.

სამუშაოებზე, რომლის ღირებულება 185 045 ლარია, დასაქმებულია 20 ადგილობრივი მცხოვრები.

„საერთო გაზეთის“ იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი

მთვარისა კემლიშვილი.

ტელ.: 2 79 63 91;
0 790 60 64 69;
5 93 78 64 69

***
- შეიძლება თუ არა ჩემი 15 წლის ქალიშვილი მშობლების თანხმობით სამოქალაქო წესით დაქორწინდეს ვაჟზე, რომლისგანაც ბავშვს ელოდება?

- არა. ასეთი გამონაკლისი დაიშვება მხოლოდ 16 წლის ასაკიდან, მშობლების ან სხვა კანონიერი წარმომადგენლების წინასწარი წერილობითი თანხმობით / საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1108-ე მუხლის მე-2 ნაწილი/.

***
- რა არის მეუღლეთა თანაკუთრება?

- საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1158-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, მეუღლეთა მიერ ქონების განმავლობაში შექმნილი ქონება წარმოადგენს მათ საერთო ქონებას / თანაკუთრებას/, თუ მათ შორის საქორწინო ხელშეკრულებით სხვა რამ არ არის დადგენილი.

ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, ასეთ ქონებაზე მეუღლეთა თანაკუთრების უფლება წარმოიშობა მამნაც, თუ ერთ-ერთი მათგანი ეწეოდა საოჯახო საქმიანობას, უვლიდა შვილებს ან სხვა საპატიო მიზეზის გამო არ ჰქონია დამოუკიდებელი შემოსავალი.

ამავე კოდექსის 1159-ე მუხლის მიხედვით, თანაკუთრებაში არსებულ ქონებაზე მეუღლეთა აქვთ თანაბარი უფლებები. ამ ქონების ფლობა, სარგებლობა და განკარგვა ხდება მეუღლეთა ურთიერთშეთანხმებით.

***
- მაინტერესებს „საჩუქრის“ თემა „საჯარო სამსახურის შესახებ“ კანონის მიხედვით.

- კანონის „საჯარო სამსახურის შესახებ“ მე-5 მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, ამ კანონის მიზნებისათვის „საჩუქარი“ არის საჯარო მოსამსახურისათვის, მისი ოჯახის წევრისათვის უსასყიდლოდ ან შეღავათიანი პირობებით გადაცემული ქონება ან ვალდებულებისაგან სრულად ან ნაწილობრივ გათავისუფლება, შეღავათიანი პირობებით გაწეული მომსახურება, რომელიც არ წარმოადგენს საერთო წესიდან გამონაკლისს;

მე-2 ნაწილი: საჯარო მოსამსახურის მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში მიღებული საჩუქრების ჯამური ღირებულება არ უნდა აღემატებოდეს მისი თანამდებობრივი სარგოს წლიური ოდენობის 15%-ს, ხოლო ერთჯერადად მიღებული საჩუქრების – 5%-ს, თუ ეს საჩუქრები მიღებული არ არის ერთი წყაროდან.

მე-3 ნაწილი: საჯარო მოსამსახურის ოჯახის თითოეული წევრის მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში მიღებული საჩუქრების ჯამური ღირებულება ოჯახის თითოეულ წევრზე არ უნდა აღემატებოდეს 1000 ლარს, ხოლო

ერთჯერადად მიღებული საჩუქრებისა – 500 ლარს, თუ ეს საჩუქ-

რები მიღებული არ არის ერთი წყაროდან.

ამავე კანონის 51-ე მუხლის მიხედვით, ამ კანონის მიზნებისათვის „საჩუქრად“ არ ჩაითვლება:

ა) სახელმწიფოს ან საერთაშორისო ორგანიზაციის მიერ გადაცემული გრანტი, სტიპენდია, ჯილდო, პრემია; ბ) „დიპლომატიური საჩუქარი“, რომელიც გადაეცემა საჯარო მოსამსახურეს ოფიციალური ან სამუშაო ვიზიტის დროს პროტოკოლით გათვალისწინებული წესით და რომლის საბაზრო ღირებულება არ აღემატება 300 ლარს;

გ) საქართველოს ან სხვა ქვეყნის სახელმწიფო ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს ან დაწესებულების მიერ საჯარო მოსამსახურისათვის, მისი ოჯახის წევრისათვის პირად საკუთრებაში გადაცემული სიმბოლური ნიშანი ან სუვენირი, რომლის საბაზრო ღირებულება არ აღემატება 300 ლარს და რომელიც მიღებულია ერთი წყაროდან ოფიციალური ღონისძიების ჩატარების დროს;

დ) საჯარო მოსამსახურისათვის, მისი ოჯახის წევრისათვის უსასყიდლოდ ან შეღავათიანი პირობებით გადაცემული ქონება, ქონებრივი ვალდებულებისაგან სრულად ან ნაწილობრივ გათავისუფლება, შეღავათიანი პირობებით გაწეული მომსახურება, რომელიც არ წარმოადგენს საერთო წესიდან გამონაკლისს;

ე) საჯარო მოსამსახურისათვის, მისი ოჯახის წევრისათვის ახლო ნათესავის მიერ უსასყიდლოდ ან შეღავათიანი პირობებით გადაცემული ქონება, ქონებრივი ვალდებულებისაგან სრულად ან ნაწილობრივ გათავისუფლება;

ვ) საჩუქრად გადაცემული ნაბეჭდი გამოცემები, გარდა იმ კულტურული ფასეულობებისა, რომლებიც გათვალისწინებულია „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საქართველოს კანონით.

ამავე კანონის 52-ე მუხლის მიხედვით, თუ საჯარო მოსამსახურე ან მისი ოჯახის წევრი საჩუქრის მიღების შემდეგ დაადგენს, რომ საჩუქრის ღირებულება აღემატება ამ კანონით დასაშვებ მოთხოვნებს ან/და გარკვეული მიზეზებით (ფოსტით მიღებული საჩუქარი, საჯაროდ გადაცემული საჩუქარი) შეუძლებელი იყო საჩუქრის მიღებაზე უარის თქმა, მაშინ ის ვალდებულია საჯარო სამსახურის ბიუროში წარადგინოს მიღებული საჩუქრის დასახელება, შეფასებითი ან ზუსტი ღირებულება/ოდენობა, მიუთითოს მწუქების ვინაობა, ხოლო აკრძალულია საჩუქარი სამი სამუშაო დღის ვადაში გადასცეს საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს – საფინანსო სააგენტოს.

აბაშა

სახელმწიფოს პირველი პირების ავტომანქანები

სერიოზული, მნიშვნელოვანი და ძალაუფლების მქონე პირები ხშირ შემთხვევაში ორიგინალით სრულიად არ გამოირჩევიან და გადაადგილების საშუალებების არჩევანს უპირატესობას შავს, მძლავრსა და საშინლად ძვირფას ავტომანქანებს ანიჭებენ...

გვხვდებიან ასევე პატრიოტიზმით, რომლებიც დემონსტრაციულად ირჩევენ სამამულო ნაწარმს, თუნდაც ეს მანქანა სრულიად უვარგისი იყოს. და ძალიან იშვიათად გვხვდებიან ისეთი პირველი პირებიც, რომლებსაც განსხვავებული სურვილები აქვთ. ბოლოსდაბოლოს, მათ აქვთ გვირგვინი, ტონობით ბიულეტენები, სადაც მათი გვარების განსწვრივ აღნიშნაა გაკეთებული და, სულ ბოლოს, შვეიცარიის ბანკში შენახული მილიარდები... თითქმის განუზომელი ძალაუფლების ეს წყაროები საშუალებას აძლევს ამ ადამიანებს, ჰქონდეთ ყველაფერი, რაც სურთ, მიუხედავად იმისა, რამდენად რთულია ამ სასურველი ნივთების შოვნა. ამ ადამიანებს სულაც არ აინტერესებთ, სხვა რას ფიქრობს – მეზობელი ქვეყნის პრეზიდენტი ის, ქუჩაში გამვლელი თუ თავად რომის პაპი...

ეკემპლარიც არის, რომელსაც დასაკეცი სახურავი აქვს.

AUDI A 8 L

გერმანიის კანცლერს ანგელა მერკელს ყველაზე დიდი ავტოპარკი აქვს, მაგრამ იგი ყოველთვის თითქმის სტანდარტული Audi A 8 L-ით სარგებლობს. ავტომანქანა დაჯავშნულია, აქვს 5 სმ სისქის ტყვიანობის მუხები და ასევე ტყვიანობის ბორბლები, რომლებსაც შეუძლია გაუძლოს ცეცხლსასროლი იარაღიდან სროლას და ფსკერის ქვეშ ყუმბარის აფეთქებასაც კი. მანქანაში რაიმე განსაკუთრებული მოწყობილობები არ არის, მაგრამ მინი-ბარი, მაცივარი და მობილური ოფისი ყოველდღიური აუცილებლობაა ისევე, როგორც 450 ცხენიძალის სიმძლავრის 6-ლიტრიანი ძრავი.

BENTLEY DOMINATOR

Bentley ყველგანმავალბს არ აწარმოებდა, ბრუნვის სულთან ბოლკიასს კი მოესურვა ასეთი მანქანის ყოლა. როგორ მოახერხა მან ბრიტანელების დაყოლიება, ზუსტად ცნობილი არ არის, მაგრამ ამ ყმაწვილისთვის სპეციალურად ექვსი ცალი Bentley Dominator-ი დაამზადეს – მაღალი, ბრუტალური და ისეთი, მართლაც ყველგან რომ მივა... და რამდენიც უნდა ელოდეს მთელი მსოფლიო პირველი კროსოვერის გამოჩენას ამ უძვირფასესი მანქანების მწარმოებლებისგან, ბრუნეში ყველამ იცის, სინამდვილეში ვის ეკუთვნის ამ მანქანის პირველი ეკემპლარი...

ROLLS-ROYCE SILVER WRAITH

ბრაზილიის პრეზიდენტი დილმა რუსეფი მანქანებში კარგად ერკვევა. რეტრომობილებსა და კაბრიოლეტების მიმართ განსაკუთრებული სიყვარული ამ ლათინოამერიკული ქვეყნის პირველმა ქალმა-პრეზიდენტმა გააერთიანა 1952 წლის ბრწყინვალე Rolls-Royce Silver Wraith-ში. წარმოდგინეთ, რა თანხა

უჯდება სახელმწიფო ხაზინას ამ ავტომანქანის შენახვა, თუ სათანადო ნაწილების რაოდენობასა და ფასს გავეთვალისწინებთ! ასე ძალიან ძალიან შეიძლება ხალხის რისხვაც დაიმსახურო. ამიტომ რუსეფი ამ მანქანაში მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევებში ჯდება, ჩვეულებრივ კი ეს ქალბატონი Ford Fusion-ით დაბრძანდება.

FORDSON 1951

როგორც ჩანს, ურუგვაის პრეზიდენტები ერთმანეთს ეჯიბრებიან, თუ ვის უფრო ძველი მანქანა ჰყავს. ქვეყნის წინა პირველი პირი, ზოსე მუნიაკა, რომელიც ყველაზე ღარიბ პრეზიდენტად ითვლება, 1987 წლის Volkswagen Beetle-თი მგზავრობდა, ტაბარე ვასკესმა კი მას აჯობა და ინაუგურაციასზე 1951 წლის Fordson-ის ფურგონით გამოცხადდა. როგორც აღმოჩნდა, ვასკესს ამ მანქანასთან თბი-

FORD GALAXIE 500 XL

1970 წელს გამოშვებული ეს ლიმუზინი მხოლოდ ჩილეს პრეზიდენტის გადაადგილების საშუალება კი არა, ამ ქვეყნის ისტორიაც გახლავთ. თითქმის ნახევარი საუკუნის წინათ დედოფალმა ელიზაბეთ II-მ მამის სილარბეში ჩაფლულ ქვეყანას არუქა. იმ დროისათვის ეს მთელ ჩილეში საუკეთესო ავტომობილი იყო. ეს ძველი „ფორდი“ ძალიან ბევრი საპატიო სტუმრის მასპინძელი იყო და ბევრიც გადაიტანა! ავეუსტო პინოჩეტმაც კი, რომელმაც ქვეყანაში ყველაფერი თავდაყირა დააყენა, პრეზიდენტის ავტომანქანისთვის ხელი არ უხლია. იგი დღემდე ემსახურება ჩილეს პირველ პირებს.

მოამზადა ბელა ბჰველმსიანმა 568 90 81 22

პაპამოხილი

სხვათა შორის, რომის პაპის შესახებ. ყველა კათოლიკეს ამჟამინდელი ლიდერი პაპი ფრანცისკო, თავისი წინამორბედისგან განსხვავებით, დაჟავნულ მანქანებს არ წყალობს. თავის დროზე მისთვის დაამზადეს განსაკუთრებული Mercedes-Benz M-Class, ტყვიანობის მუხის მართი, სადაც პონტიფიკის ტახტი იდგა. ფრანცისკმა

მდგომი. ეს მანქანა კაბრიოლეტად ამ ძვირფასი „კლიენტის“ გამო გადააკეთეს.

BENTLEY STATE LIMOUSINE

სპეციალურად დიდი ბრიტანეთის დედოფლისთვის ელიზაბეთ II-სთვის კომპანია Bentley-მ დაამზადა სედანი Bentley Sta-

ამ დღითიური კაპსულით გადაადგილებას უარი განაცხდა და ადამიანური სიხარულებით ტკობა ამჯობინა. ყველაზე ცნობილი პაპა სულიერი საქმეების გადასაწყვეტად 1984 წელს გამოშვებული Renault 4L-ით დაბრძანდება და საჭეს თავად უზის, ხოლო ოფიციალურ ღონისძიებებზე Hyundai Sant Fe-ით გადაადგილდება ფეხზე

te Limousine მაღალი ჭერითა და 400-ცხენისძალიანი ძრავით. შეიძლება დედოფალი არასაკმარის პატრიოტიზმში დაგვედინაშაულებინა (რადგან Bentley კონცერნს Volkswagen-ს ეკუთვნის) მის საკუთრებაში Rolls Royce-ს ავტოპარკი რომ არ ყოფილიყო, რომელშიც 1987 წელს გამოშვებული Phantom VI-ის ერთადერთი

სახალხო გურნალი (მცენარეული პანაცეა)

ქალბატონი ირმა სიხარულიძე სამედიცინო დარგის მუშაკია, მაგრამ ავადმყოფებს საუკუნეებით გამოცდილი საგარეულო წამალ-მალამოთი მკურნალობს. იგი წარმატებით კურნავს: ოსტეოქონდროზს, პოლიარტრიტს, მწვავე რადიკულიტს, კისრის, მხრის და მენჯ-ბარძაყის მუხლ-სახსრების ართრიტს; ქვედა კიდურების სისხლძარღვთა შევიწროებას, ე.წ. მარლებების დაგროვებას ქუსლისა და ტერფის არეში, დისკოზს, სამწვერა ნერვის ანთებას, შიდა ქალის წნევას. წამალი მცენარეულია და არანაირი უკუზღვევა არ აქვს.

მიმართეთ და ეხდეთ ირმა სიხარულიძეს. მას შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ: ქ. თბილისი, ფოთის ქ.№2 (მეტრო ნაერთაშტან) ტელ: 557 358 900, 34 21 63

ლი მოგონებები აკავშირებს ჯერ კიდევ იმ, დროიდან, როცა ექიმი იყო. ეს კულაპის კარიერა წარმატებული აღმოჩნდა, მაგრამ ახალი პრეზიდენტი „მაიბაში“ გადაჯდომას არ ჩქარობს.

ISSN 2233-3983

9 772233 398001

იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“ სტამბაში. აგლამის 39. E-mail: asavaliprint@yahoo.com

საერთო გაზეთი

მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე